

ΔΙΔΑΚΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 40

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ 27Α ΑΘΗΝΑΣ

9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1925

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ 1905 - 1925

Απερέχοντες στην τελευταία εικοσαετία, για το σημερινό ξεθώριασμα του λαϊκού σχολείου, βλέπομεν ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα όπως ήταν τότε βλατωματικό στα προγράμματα, έλλιπε στας μεθόδους, και απροσάρμοστο στις ανάγκες του λαού έδέχτηκε στα 1905 το πρώτο χτύπημα από τον ύπουρο της Παιδείας. Για οικονομία τότε λίγων δεκάδων χιλιάδων δραχμών έκαμε την περιφώνη διαβάθμιση των δημοδιδασκάλων με το νόμο Γ' ή Η'. Και το αποτέλεσμα ήταν το μὲν νεώτερο προσωπικό να τραπή σὲ άλλα επαγγέλματα, τὰ δὲ διδασκαλεῖα νὰ κλειώσουν γιὰ νὰ κλείσουν σὲ λίγον καιρὸ ἀπὸ ἔλλειψη μαθητῶν, καὶ γιὰ τὴν χαρακτηριστικὴν πολυτέλεια.

Μιὰ ἐπταετία ἀπὸ τότε πέρασε γιὰ νὰ ἀρθῇ ἡ περιφώνη ἐκείνη διαβάθμιση τοῦ προσωπικοῦ. Ἄλλὰ ἡ ἀρεὶς αὐτῆ τοῦ ἀποσυνθετικοῦ μέτρου δὲν πρόφθασε νὰ ἀποδώσῃ καρπούς, γιὰ τὴν ἤρθε ἡ προσάρτηση τῶν νέων χωρῶν σὲ ἐποχὴ ποῦ τὸ προσωπικὸν δὲν ἦτο ἐπαρκὲς οὔτε τὰς ἀνάγκας τῆς Παλ. Ἑλλάδος νὰ ἐξυπηρετήσῃ, ἀφοῦ τὰ διδασκαλεῖα πρὸ πολλοῦ εἶχαν κλείσει. Τὸ ἔθνος ὁμῶς ἔπρεπε νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐκ τῶν ἐνόνητων καὶ ἀμέσως τὰς εκπαιδευτικὰς ἀνάγκας ποῦ δημιουργήθησαν. Καὶ γιὰ τοῦτο οἱ εκπαιδευτικὲς ἀνάγκες ἔμειναν ἀθεράπτευτες.

Ἐπακολούθητ' μιὰ συνέχεια ἀνωμάλου καταστάσεως μετὰ διαρκεῖς ἐπιστρατεύσεις ἀπὸ τὰ 1915-1922, ποῦ ἀραιώνουν καὶ αὐτὸ τὸ προσωπικὸν ποῦ ὑπάρχει. Ἐρχονται οἱ μεταπολεμικὲς συνθήκες τῆς ζωῆς καὶ ἐπιτείνουν τὴν ἀρραίωση, ἐνῶ μετὴν ἐγκατάσταση τῶν προσφύγων δημιουργοῦνται νέες ὑποχρεώσεις, ποῦ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθοῦν. Ἄλλὰ μετ' τί προσωπικόν; μετ' τί ἐφόδια; ἀφοῦ τὰ διδασκαλεῖα ἦσαν κλειστά; Μετ' τί δρεξὴ καὶ μετ' τί ψυχικὸν σθένος, ἀφοῦ ὁ μισθὸς τοῦ δὲν ἀνταποκρίνεται σὲ τίς στοιχειώδεις ἀνάγκες τῆς ζωῆς. Καὶ ἀφοῦ αὐτὸ τὸ σάπιο ἀπὸ τότες εκπαιδευτικὸν σύστημα εἶχε χαρακτηρισθῆ ἀπὸ τὸ 1905 πολυτέλεια, καθένας ἔπειτα ἀπὸ ὅλα τὰ μεσολαμβάνσαντα γεγονότα, μπορεῖ νὰ φαντά-

σθῇ τὴν σημερινὴν του κτανία καὶ τὸ ξεθώριασμα!

Ἐἶνε σκίθρῳ, μὰ εἶνε ἀλήθεια καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε πὼς λαϊκὴ ἐκπαίδευση σήμερα δὲν ἔχουμε.

Ἀπὸ μιὰ στραβὴ ἀντίληψη κακῆς ἐννοουμένης οικονομίας, διάφοροι ἐμπειρικοὶ οικονομολόγοι, χωρὶς κανέναν προσόν, χωρὶς καμμιά γενικώτερη καὶ πλατυτέρη ἀντίληψη, χωρὶς καμμιά στοιχειώδη προνοητικότητα καὶ προβλεψὴ κατέστρεψαν τὴν Ἑθνικὴ Οικονομία μετὰ τὸ νὰ κρατήσουν τὸ λαὸν σὲ σκοτάδι. Καὶ ἐξηγοῦμεθα: Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ πὼς κατάντησε νὰ χρειάζονται περισσότερο χωροφύλακες ἀπὸ τοὺς πολίτες! Κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ εἰπῇ πὼς ἔχουμε ἀγροικὴ ἀσφάλεια. Κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ εἰπῇ πὼς ἔχομε γεωργία καὶ κτηνοτροφία, παλὸν δὲ ὀλιγώτερο ἐντατικὴ καλλιέργεια. Κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ ἀμφισβητήσῃ πὼς ὅλες οἱ δυνάμεις τῆς χώρας βρισκονται γενικὰ σὲ κάποια χαλάρωση, μετὰ ὅλες τίς δαπάνες ποῦ γίνονται. Κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῇ πὼς τὸ ἔγκλημα περιορίστηκε καὶ πὼς οἱ φυλακὲς δὲν γεμίζουν. Καὶ ὁμῶς κανεὶς δὲν ἔχει τὴν ψυχραιμία νὰ κἀμῃ μετὰ προσοχῆ καὶ ἀντικειμενικότητα μιὰ ἐρευνητικὴ ἀνατομία αὐτῆς τῆς καταστάσεως. Κανεὶς δὲν σκέφτηκε τὴν σημασία ἔχον τὰ ἀλλὰ αὐτὰ λόγια «ὁ ποῖος ἀνοίγῃ ἔνα σχολεῖο κλεῖτ' μιὰ φυλακὴ». Ἄλλὰ σκέπτονται πὼς νὰ κἀμουν οικονομία μονάχα σὲ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, καὶ μάλιστα σὲ τὴν ἐκπαίδευση τοῦ λαοῦ!

Μιὰ ἐπιτημὴ προσπάθεια στὰ 1914 γιὰ τὴν εκπαιδευτικὴ ἀναγέννηση βρῆκε τὴν ἴδια ἀντίδραση ποῦ βρῆκε καὶ πέρου ἀπὸ τὸ ἴδιο πνεῦμα ἐγκληματικῆς οικονομίας. Οἱ πεθαμένοι εἶνε σάν νὰ μᾶς τραβοῦν στὸν τάφο τους μετὰ χίλιες βραχνὲς φωνὲς ἀπὸ τὰ κρῖνα μνημάτων τους. Ἄλλὰ τὸ ἔθνος θέλει νὰ ζήσῃ. Τὸ εκπαιδευτικὸν πρόβλημα εἶνε ἤδη ἐπὶ τάπητος. Ὁ κλάδος τῶν δημοδιδασκάλων ἔχει ἐστραμμένα τὰ βλέμματά του μετὰ ἀγωνία σὴν σημερινὴν Κυβέρνηση. Ἀναμένει ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν τῆς Παιδείας τὴν γενναία χειρονομία. Καὶ εἶνε βέβαιος πὼς ὁ σημερινὸς ὑπουργὸς ποῦ γνωρίζε τὸσο καλά τὴν εκπαιδευτικὴν μας κατάνια, ποῦ βλέπει ἀπὸ περιωπῆς τὰ πρόγματα μετὰ τὴν πλατεῖα τὸν ἀντίληψη, καὶ κρίνει ἀπὸ γενικώτερας ἀπόψεως τὰ ἔθνη καὶ συμφέροντα, δὲν θὰ διατάξῃ νὰ τὴν κἀμῃ, γιὰ τὴν εἶνε βέβαιος πὼς εἰς τὴν ὁμῶς μόνον τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ κλάδου, ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΚΡΙΣΕΙΣ

ΠΟΤΕ

Ὁ ὑβριδιστὴς τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων ζῆσει Γενικὴν Συνέλευσιν. Ἄλλὰ διατί; Ἀπὸ τὴν Τρίτην Συνέλευσιν, τῆς ὁποίας ἰσχυροῦσθε τὰς ἀποφάσεις καὶ ἀπὸ τὴν Τετάρτην τῆς ὁποίας ἐξυβρίσθη τὴν πλειοψηφίαν δὲν κάνει ἄλλο παρὰ νὰ ὑβρίζῃ. Ἡ Πέμπτη Γεν. Συνέλευσις δὲν ἐτάθη ἀναξία τῶν προσδοκιῶν τοῦ Κλάδου. Ἡ Ἑκτη ἦτο ἀναξία ἀνέλευσις. Ἡ Ἑβδόμη χειρότερη, διότι ἐλθόντων καὶ αὐτὴν καὶ τὴν ἀποδοκίμην της. Τώρα ζῆσει ὁ εὐλογημένος νὰ κληθῇ καὶ ἄλλη.

Καὶ τὸ ἀποτελεσμά νὰ ὑβριδισθῇ καὶ αὐτὴ κατὰ ὅμοιον τρόπον, διότι οὔτε αὐτὴ εἶναι κληθῆ οὔτε καμμιά Γεν. Συνέλευσις τῆς Ἐθνοσπονδίας δὲν θὰ δεχθῇ ποτε νὰ ὑποτάξῃ εἰς τὴν ὑβρομανίαν καὶ τὴν τυφλὴν ἐγωπάθειαν ἐνὸς κυρίου τὴν τύχην καὶ τὰ συμφέροντα δεκά χιλιάδων διδασκάλων.

ΕΥΘΥΝΕΣ

Τὸ ζήτημα τοῦ λαϊκοῦ σχολείου, ἡ κρίσις ποῦ διερχεται, πρέπει νὰ ἐξελεγκθῇ δοθερὰ τὴν προδοχὴν τῶν ὑμνοῦτων. Ἀπὸ γενικώτερας ἐθνικῆς ἀπόψεως καὶ ἀντικειμενικώτερα ἐξεταζομένη θὰ εἴη ἀναπολογιστοῦς συνεπειᾶς εἰς ἄρος μας. Μετὰ πάροδον ὀλίγων ἔτων ἀντικειμενικῶν νὰ παραβλῶμα μετὰ τὴν τοκετικὴν καὶ τὴν μυωπίαν μας. Ἴσως ὁμῶς τότε εἶναι ἀργά.

Ἔναι ἀνάγκη νὰ κινηθοῦμε γοργώτερα. Πρέπει νὰ παύσῃ ἡ νοστοροπία μας καὶ νὰ διακοπῇ ὁ μακάριος ἵπνος. Ἔναι ἀνάγκη νὰ γίνωμεν πρακτικώτεροι γιὰ τὴν ἀνάγκη ἀπὸ τὴν μοιραλοτρειᾶ. Ἡ εὐθύνη μας εἶναι βαρεῖα καὶ ἂν δὲν σπεύσωμεν, δὲν θὰ ὀργισθῇ ἡ κατάρα τοῦ ἔθνους δὲν ἐριννίς νὰ μᾶς καταδιώκῃ.

ΚΑΝΕΝΑ ΜΕΤΡΟΝ

Ὁλος ὁ κόσμος καίεται γιὰ τὴν κρίσιν ποῦ περνάει ἡ λαϊκὴ ἐκπαίδευσις, καὶ ἡ Κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει πόρην εἰσόδου! Ἐνα μέτρον εἰσνήθη ἀπὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, κ' ἐκείνο τὸ ἀγνόησε. Οὔτε καν δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ τοὺς λόγους ποῦ τὸ ὑπαγόρευσαν, καὶ μετὰ τὴν μεγαλυτέρα ἀφέλεια τὸ ἀπέρριψε. Τὴν ἔβαλε ὁμῶς στὴ θέσιν τοῦ ἄπλοῦστατος εἰκοσιεπταετίας δὲν ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκη τοῦ λαϊκοῦ σχολείου, ἢ γιὰ τὴν ἀναγνωρίζῃ δὲν δίνει καὶ τόση σημασία! Ἐπειτα πὼς νὰ πιστέψῃ κανεὶς πὼς συζητοῦμε δοθερὰ γιὰ ἀνόρθωσιν, καὶ ἐξυγιάνωσιν;

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ὁ Γεράσιμος Παφίπουλος ποῦ πέθανε στὴν Καραῖα τῶν Ἰνδιῶν ἀρίστη μετὰ τὴν διαθήκην τοῦ 7.000 λίρας γιὰ τὴν ἰ-

δρυσήν Προτύπου Δημ. σχολείων άρρέτων.

Τό πράγμα έχει αυτή την εξαιρετική σημασία, ότι δόσι ζών έξω από τόν τόπο αυτό βλέπουν πώς σκέπτονται γιά τήν λαϊκή εκπαίδευση όλοι οι όλλοι, εκτός από μάς. Και ξίροντας τό χάλι της δικής μας θέλουν με καμιά χειρονομία να κεντήσουν τό κίρατος αυτό που ποτέ του δοσάρα δέν όίλανε νά σκεφθή γιά τήν μόρφωση τού λαού.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Τήν εκπλήξη και τό θαυμασμό προκαλεί ή ιδιωτική 'Αμερικανική πρωτοβουλία γιά τήν εκπαίδευση. Κάθε πλούσιος θεωρεί ύποχρεωθή του νά διαθέσει γιά τήν ανάπτυξη τού τόπου του ένα μέρος από τά χρήματά του. Σά 2.000.000.000 δολλάρια ύπολογίζεται τό ποσόν που διαθέσει ή ιδιωτική πρωτοβουλία στήν τελευταία δεκαετηετία με τούς περσιώτερους ύπολογισμούς. 'Ο Γουόλφλερ μονάχος έχει διαθέσει 100.000.000 'Ιλλυγοσ πιάσει τόν άνθρωπον νά φαντασθή αυτό τό ποσό και μάλιστα όταν τό κάμη δραχμές με τή σημερινή τιμή τού δολλάριου. Τί φυσικώτερο λοιπόν από τού νά προσδεύη αυτός ό τόπος;

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΑΝΩΣΗ

Και οι μόν'Αμερικανοί απόδουν αιδθήδη επίδοτρέφουν ένα μέρος από αυτά τά χρήματα γιά τήν ανάγκη της Κοινωνίας, από τήν όποιαν τά έκαμαν. Οι δικοί μας οι πλούσιοι τό κάνουν γιά τή δική μας Κοινωνία άν τής χρωστέοντες είνουσι. Είναι καιρός, άφοσ δέν τό καταλαβαίνου μόνι τους, νά τούς τό ύποδείξουν όδοι πονοβνε γιά τήν ανάπτυξη αυτού τού λαού. 'Υποθέτουμε πως έχουν άκόμη μερικάς χορδές, εις όποιας μπορεί κανείς νά βίξη. 'Αλλιώτικα ής μη παραπονούνται πώς ζούνη' όλα τους τά πλούτη μέσα στήν κόλαση, που οι ίδιοι προετοιμάσαν όδον έαυτοί τους.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Με τό Ν. Διάναγμα που καταρτίζεται από ύπουργεία της 'Εθνικής Οικονομίας ή 'Εμπορική 'Εκπαιδευτική έγκωρίζεται ό έ 'Ανωτέρων, Μέσων και Στοιχειώδη. Σκοπός της στοιχειώδους είναι νά δώση πρακτική μόρφωση εις τούς επαγγελματίας και τούς εμπόρους. Οι έμπορικές σχολές θα έξαρτώνται και συντηρούνται οικονομικά και διοικητικά από τά έμπορικά έπιμελητήρια τού τόπου, όπως γίνεται ό' όλα τά μέρη τού κόσμου.

Τούτο και δικαίον' και λογικόν είναι, έδ' όδον εξυπηρετείται ώρισμένη τάξις αυτή και νά επιδωρύνεται με εις δαπάνες της. 'Ησο καιρός πλέον, ό Κοσμητής έδ' όδον δέν έχει λαϊκή εκπαίδευση που εξυπηρετεί τό σύνολον, νά αναλλαγ ή από τή δαπάνη που εξυπηρετεί μονάχα μια τάξη [και μάλιστα τήν έμπορική.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΗΜ. ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Με ενδιαφέρον παρακολουθομε μια φιλόδομη προσπάθεια που καταβάλλεται εκ μέρους τών ύπαλλήλων προς σύμψηξιν Πανελληνίου 'Ενώσεως Δημ. ύπαλλήλων. 'Αν κρίνη κανείς από τό σχέδιον καταστατικό που έκαμε ή 'Επιτροπή, δέν μπορεί παρά νά όμολογήση ότι αναβλέπει στήν όργάνωση τού ύπαλληλικού κόσμου αυτήν τήν φορά με κάποιον θετικώτερο και σεβαστότερον τρόπο. 'Η προσπάθειά των συνίσταται εις τήν όργάνωσιν τών ύπαλλήλων εις 'Ομοσπονδίας κατά κλά-

δους. Τούτο είναι μια προϋπόθεσις γιά μια ούδιωδτικώτερη και συνεπιδωτικώτερη συνεργασία τού ύπαλληλικού κόσμου. Είναι δε και τό θεμέλια γιά μια άληθινή Συνομοσπονδία. 'Ελπίζομε τή φορά αυτή οι προσπάθειες νά μη μείνου χωρίς αποτέλεσμα.

Ο ΔΙΠΛΟΥΣ ΧΡΟΝΟΣ

Υπό της Κοινοβουλευτικής 'Επιτροπής ά π ε ρ ρ ι φ θ η τό ύπό τού ύπουργείου της Παιδείας ύποβληθέν προς κύρωσιν ό σχέδιο Ν. Διατάγματος περί ύπολογισμύ εις τό δ ι κ λ ο σ τ ο ν χρόνου της εν Μακεδονία και Θράκη ύπηρεσίας τών πολιτικών ύπαλλήλων, άνε' αυτού δε ενεκρίθη τό κατωτέρω:

Άρθρον 1ον.—Οι δημόσιοι ύπάλληλοι πάντων τών κλάδων και εν τών εκπαιδευτικών οι της Μ. 'Εκπαιδευσεως ύποχρεούνται νά ύπερτεήσουν εις τας από τού 1912 προσορισθείσας χώρας, πλην της Θεσσαλονίκης, πραγματικώς επί τρία τοβλάχιον έτη, έξ ών τό δύο εν 'Ηπείρω Μακεδονίης και Θράκης.

Ούδεις δημόσιος ύπάλληλος προάγεται εις τόν άμείων άνωτερον βαθμόν άν δέν διήνυσεν τήν κατά τόν άνωτέρω παράγραφον όριζόμενον χρόνον πραγματικής ύπηρεσίας εν ταις Ν. Χώραις.

Δημόσιοι ύπάλληλοι μη ύπερτεήσαντες κατά τό άνωτέρω εις τας Ν. Χώρας, έχοντες όμως συμπληρωμένον τόν προς προαγωγήν εις άμείων άνωτερον θίον χρόνον δύνανται νά προαχθώσι κατά τό όριζόμενα από τών κειμένων νόμων εις άνωτερον θίον εν ταις Ν. Χώραις, εν εις όφείλου νά ύπερτεήσουν πραγματικώς τριετίαν.

Διευθυντής της Μ. 'Εκπαιδευσεως εισαγόμενοι προς εκπαιδύειν εις τήν 'Ακαδημία και έξερχόμενοι τούτης ύποχρεούνται νά ύπερτεήσουν πραγματικώς επί τριετίαν εις τας Ν. Χώρας.

Άρθρον 2ον.—Δημόσιοι ύπάλληλοι κεντρικών ύπηρεσιών ή τών ειδικών τούτων εν τών νεομορθετημένων εις τας Ν. Χώρας και οι δημοδιδάσκαλοι δέν ύπέγονται εις τας διατάξεις τού άνωτέρω άρθρου.

Άρθρον 3ον.—Καταργείται πάσα προγενεστέρα διάταξις, δι' ής καθορίζεται προσάφησης κατά τών ύπολογισμών τών συνταξίμων έτών.

Τό διάταγμα τίθεται εν ίσχύϊ από της δημοσιεύσεως του εις τήν 'Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Και διά μέν τας άλλας κατηγορίας των ύπαλλήλων, δικαστικών, Μέσσης 'Εκπαιδευσεως, 'Εφορικών, Ταγματικών, κ.λ.π. που ή προαγωγή από βαθμύ εις βαθμόν δυνάπεται σημαντικήν οικονομικήν ένδιόχου, ή ύπηρεσία εις τας νέας χώρας είναι ένα ίσχυρόν έλατήριον.

Από τήν δημοτικήν εκπαίδευσιν όμως, τό θεμέλια της εθνικής ύποστάσεως, τί μέτρον έληφθη υπό της Κοιν. 'Επιτροπής Βεβαίως ειχεν ύπ' όψει της τήν σημερινήν μεθόδου, τό ψυχία που παίρνουν οι δημοδιδάσκαλοι, και πολύ όρθά δέν τούς ύπήγαγεν εις τας διατάξεις περί ύποχρεωτικής ύπηρεσίας εις τας Ν. Χώρας. Γιατί θα ήτο ερωσμία νά ύποχρεοσται ένας ύπάλληλος από τό ένα άκρον της 'Ελλάδος νά μεταβαινη εις τό άλλο διά νά πάρη 20 ήρ. παραπάνω με τήν προαγωγή.

Ο μισθός των όήμερα είναι άστετος. Και θα ήσο άστέτοτερον άκόμη νά πιστεύσωμεν ότι με τούτοσιν μισθόν θα έχωμεν προδωπικόν. Τό εν ύπηρεσία και άριθμητικώς και ποστικώς έχει ανάγκην δελτιώσεως. 'Ενώπιος διδάσκαλοι διά τας ανάγκας τών Ν. Χωρών δέν ύπάρχουν. 'Απομένει τώρα νά σκεφθή κανείς πώς θα θεραπευθώσν με τά μέτρα που έληφθησαν οι ανάγκες της λαϊκής 'Εκπαιδευσεως εις τας νέας χώρας.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ
ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Τήν παρελθούσαν Τετάρτην τό Διοικητικόν Συμβούλιον μετά τών περιεπιδημούντων αντιπροσώπων Θεσσαλονίκης και Καβάλλας παρουσιάσθη ένώπιον τού κ. Πρωθυπουργού διά νά ζητήση πληροφορίας περί της θέσεως τών ζητημάτων τού κλάδου. 'Ο κ. Πρωθυπουργός έβεβαίωσεν ότι είχε προς τούτο συνεργασθή μετά τού ύπουργού της Παιδείας και έδοκεν τήν έντολήν νά συνηνηθώ μετ' τού ύπουργού τών Οικονομικών προς έξέρευσιν τών πόρων διά τας απαιτηθησομένας δαπάνας.

'Ακολούθως παρουσιάσθη εις τόν κ. ύπουργόν της Παιδείας, όστις έδήλωσεν ότι δίδει τόσην σημασίαν εις τήν διευθέτησιν τών εκπαιδευτικών ζητημάτων, ώστε συνδέει ταύτην με τήν περαιτέρω προαγωγήν του εν τώ ύπουργείω της Παιδείας.

ΣΥΛΛ. ΜΕΓΑΡΩΝ

Τήν Κυριακήν 2 Αυγούστου ό κ. Πρωθυπουργός μετά τού 'Υπουργού της Συγκοινωνίας έξέδραμον εις Μέγαρα. Τό Συμβούλιον τού Διδ. Συλλόγου Μεγαρίδος παρουσιάσθη ένώπιον του και τού ύπέβαλε τή θεσημ παράκληση όπως ή Κυβέρνηση υιοθετήση τό ύπόμνημα της Διδ. 'Ομοσπονδίας και τό περιβάλη με τό κύρος Νομ. Διατάγματος.

'Ο κ. Πρωθυπουργός απάντησε ότι έχει γνώσιν τού ύπομνήματος και ότι τήν μεγαλύτερον προσοχήν αποδίδει εις τήν λαϊκήν εκπαίδευσιν, από τήν όποιαν και μόνην έξαρτή τήν ανάπτυξιν και τήν πρόδον τού λαού. Θα λάβη δε άνάλογα μέτρα και διά τήν έξύψωσιν της εκπαδευσεως και διά τήν βελτιώσιν της θέσεως τού δασκάλου.

ΑΠ' ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

'Αγαπητό Βήμα

'Ενα άπ' τό πιο μεγάλη έλατώματα της φυλής μας είναι και τούτο: 'Ο καθένας από μάς άντι νά περιορίζεται στή δική του δουλειά, που είναι ένας σπουδαίος όρος γιά τήν ευημερία της όλότητας, δυστυχώς νομίζει καθήκον του άπαραίτητο, νά ανακατεύεται άπαιτητικά και σε έντες δουλειές με τίς όποιες δέν έχει καμιά ειδικότητα. Αυτό γίνεται πιο πολύ όταν πρόκειται γιά εκπαιδευτικά ζητήματα. Βλέπομε τώρα τελευταία, νά ξεπροβάλλουν κοίτασά κοίτασά άπ' όλα τά μέρη, άπρόσκλητοι καλοβελήτες φωνηκλάδες, γιά νά μάς πούν, πώς ή Δημοτική γλώσσα δέν είναι γνήσια έλληνική, πώς ή μελετούμενη εκπαιδευτική μεταστροφή δέν κρίνεται νά γίνη και δέν έξρω τί άλλο άκόμη ζητούν. Πρώην στρατιωτικοί, άντι νά γράφουν κάπου κάπου κανένα άρθράκι γιά στρατιωτικά ζητήματα—ζητήματα δηλ. της ειδικότητός των—όχι! σώνει και καλά θέλουν νά πείσουν τόν κόσμο πως είναι ειδικοί στα εκπαιδευτικά. 'Ηθελα όμως νά μάθω: 'Αν παρουσιάζονταν πενήτη δάσκαλοι κι' άρθρογραφούσαν άπάνω σε στρατιωτικά θέματα τί θα γινόταν τότε; Τό λιγώτερο που θα πάθαιναν, είναι πως θα τούς νόμιζαν γιά παλαβούς. 'Ο κ. Κουλουμβιάκης κάλι άπ' τό 'Εμπερός' μάς λίγως με τίς άλήθειες τους. 'Ο δασκαλικός κόσμος αντιπαρέχεται με άηθία και περιφρόνηση τή οικοφανία του και δέν καταδέχεται ν' άπαντήση. Αυτάται μονάχα γιατί ή συμφορηνία αυτή προέρχεται από άτομο που κι' άκόμη καυχάται γιά τίς δημοκρατικές του ιδέες. 'Ο κύριος αυτός γράφει πως άπορεί και γιά τούτο: Γιατί έγινε ή Παιδαγωγική 'Ακαδημία; Γιατί δόθηκε τό δικαίωμα στο Γληνό νά διδάσκη τό μάθημα της Κοινωνιολογίας, σε άτομο δηλαδή που δέν έχει

τίποτε άλλο παρά μονάχα μία κοινή μόρφωση; Ή ήθελα κι' εγώ να μάθω, γιατί ο κύριος αυτός δεν πληγναιε μία φορά στην 'Ακαδημία να δῆ τὴν ἐργασία πού γίνεται ἐκεῖ μέσα; Ἔστω ἀξ πάχ και μὴ φοβῆ και μὴ πάθος και μὴ κακὴ ἀκόμη θέληση. Τώρα δὲν κάνει τίποτ' ἄλλο παρά μονάχα ἀναμασάει τὰ λόγια τῶν τριῶν και τῆς ζουτίνας. Ἡ θέλαμε πάλι να μὴς πη, πῶς γίνεται ὥστε ὁ Γληνὸς τοῦ 1911 ὡς διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσης νὰ εἶναι ὑπέροχος παιδαγωγός; Ὁ κύριος αὐτὸς ἐξακολουθεῖ να ἀπορῆ ἐρωτῶντας: Μὲ ποιὸν τίτλον; ἀνάλαβε τὴ διευθύνση τοῦ Μαροσαλείου ὁ Δελμούζος; Τὸν ξαναρωτιέ κι' ἐμεῖς: Μπορεῖς να μὴς πῆς κανένα ἀπὸ κείνους τοὺς Θεορροποιοὺς παιδαγωγούς, πού γύριζαν χρόνια και χρόνια τὴν Ἑφύση, πού να μπορῆ νὰ παρουσιάσῃ, ἐστὼ κι' ἕνα ἐκατοστὸ ἀπ' τὴν ἀθόρυβη δημοκρατικὴ ἐργασία πού μὴς παρουσίασε μέσα σὲ δύο χρόνια ὁ Δελμούζος; Γι' αὐτό, μπορεῖ νὰ πεισθῆ, ὅσοις θέλῃ, νὰ παρακολουθήσῃ μὲ καλὴ θέληση, ὅσοις οὐδέποτε δάσκαλο ἀπ' τοὺς περσινούς μαθητὰς τοῦ Δελμούζου. Ἢ ἀλήθεια δυστυχῶς εἶναι μία Μὴς ἀρέσει τὸ βασιλεῖο τῶν τύπων ἀδιαφορῶντας γιὰ τὴν οὐσία. Ἢ δημοκρατικὴ ἰδεολογία γιὰ μερικὸς εἶναι φανερὰ τῆς δημοκρατίας τῶν.

Μερικοὶ ἄλλοι ὀνομάζουν ἔθνικοὺς μας ποιητὰς, τὸν Παπαρηγόπουλο, τὸ Ραγκαβῆ, τὸ Σούτσο, τὸ Βισοιλιεῖδη κλπ. Σκόπιμα λημονοῦν τὸν ποιητὴ τοῦ ἔθνικοῦ μας ἔθνος, τὴ μεγαλύτερη ποιητικὴ δόξα τῆς νεώτερης Ἑλλάδας: τὸ Θεῖο Σολωμό. Ὁ Σολωμός δὲ μπορεῖ βέβαια νὰ λέγεται ἔθνικος ποιητὴς μας, γιατί ἐγράφε στὴ δημοτικῇ. Ὅσοι δὲ ἔθνικοὺς μας ἔθνος εἶναι γραμμένους στὴ μαλλιάρη. Πῶς τὸ ἐπιτρέπουν αὐτό; Γιατὶ δὲ ζητοῦν ν' ἀλλαχθῆ; Πρέπει νὰ τὸν σβύσωμε και ἀνάμα μ' αὐτὸ και τ' ἀθάνατα δημοτικὰ μας τραγῳδία, πού μ' αὐτὰ τρεφοτάμ ὁ πόθος τῆς λευτεριάς στὰ χρόνια τῆς μαύρης μας σκλαβιάς.

Εἶναι ἀρκετὸς ὁ ἀριθμὸς, τῶν καινούργιων Κουρτοβίκ, πού ξαναφύτρωσε. Ὁν περισσοότεροι ἀπ' αὐτοὺς ἔχουν δίκην νὰ φωνάζουν. Σιγὰ σιγὰ ξεγυμνώνονται. Βλέπουν τὴ γδύμα τους και μαζὶ μ' αὐτοὺς τὸ βασιλεῖο τους νὰ γερμίζετῃ ἀπ' ἀνῶθεν. Βλέπουν πῶς δὲν μποροῦν νὰ παίξουν πιά τὸ ρόλο τοῦ μοναδικοῦ προστάτη ἀπάνω στὴν καμπούρα τοῦ δασκάλου και τοῦ λαϊκοῦ σχολείου, προστάτη πού ὄνειριζόταν τόσα χρόνια νὰ στήσῃ τὸ ἀγαλμὰ του ἀπάνω στὸ σκοτάδι πού σκόρπισε στὸ μυαλό και στὴ ψυχὴ τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας.

Ὁ ραγιαῖς δάσκαλος ξύπνησε πιά και δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ψευτοπροστάτες κ' ἐκμεταλλευτὸς, χρειάζεται μονάχα ὀδηγητὴς εἰλικρινεῖς πού νὰ τὸν ποιοῦν πραγματικὰ. Χρειάζεται ἀνθρώπους πού λυποῦνται εἰλικρινὰ γιὰ τὰ σημερινὰ κατάντια τοῦ λαϊκοῦ σχολείου. Και τοὺς βρῆκε. Μὲ τὴ βοήθειά των μὲ τὴ μεταρρύθμιση πού θὰ τοῦ δοθῆ θὰ σπρώξῃ ὁ δάσκαλος τὸ λαϊκὸ σχολεῖο στὸν ἀληθινὸ δρόμο του, στὸν δρόμο πού ὀδηγεῖ οἱ ἀληθινὰ ἀνθρωπιστικὰ και ἔθνικὰ ἰδανικὰ τῆς φυλῆς μας.

Μεγαλόπουλις 20-7-25 Μὴ ἀγάπη Χρ. Παναγιωτόπουλος

—Θ—
Ἄγαπητὸ «Διδ. Βῆμα»

Μὲ μεγάλη μου πάντοτε ἀνοπομονησία σὲ περιμένα και μὲ λαχτήρα πραγματικὴ σὲ πέρνω στὰ χέρια μου και σὲ διαβάζω. Ὅπως ἕνας φῆρος ρίχνει γύρω τὴς ἀχτινὲς του και φωτίζει και ὀδηγεῖ τὸ ναῦτη, ἔτσι και σὺ φωτίζεις τὸ δάσκαλο και τὸν φέρνεις σὲ ἀδιάκοπη μετὰ τῶν ἄλλων συναδέλφων του πνευματικὴ ἐπικοινωνία, ἀπὸ τὴν ὁποία πολλὰ ἀφραλῶς προσδοκῶ τὸ λαϊκὸ Σχολεῖο. Παρακολουθῶν τοὺς εὐγενεῖς ἀγῶνες πού ἀγρυπνα διεξάγεις γιὰ τὴν ἠθικὴ και ὕλικὴ βελτίωση τοῦ κλάδου μας, ἀνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ νοηθῆ ἡ ἐξύψωση τοῦ Σχολείου και κατὰ φυσικὴ συνέπεια ἡ πρόοδος τῆς κοινωνίας, ἐν ἡ ζωμέν. Δοκιμάζω μαζί σου τίς ἰδίαις πίκρας γιὰ τὴν ἀπνοία μὲ τὴν ὁποία μὴς φέρνεται εἰσέτι ἡ Πολιτεία. Ἢ μὴ ἐκπλήρωση ἀκόμη τῶν πόθων μας (λέγω

ἀκόμη διότι πιστεύω ἀκράδαντος, ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ πάρομο τὸ βαθμὸ πού μὴς ταυριάζει) δὲν πρέπει ν' ἀποδαρῶνται και ν' ἀποκαρδιῶνται κανένα μας. Τούναντιον ὁ κλάδος πρέπει ν' ἀντίληθ νέες δυνάμεις, νὰ ὀπλισθῆ μὲ θάρρος ἀκαταμάχητο και νὰ ἐντελῆ τὴς ἐνεργειῆς του ἀθόρυβα και συστηματικὰ, μὲ ἐνωμένους οὐδ' ἕνας ἀνθρώπος, οὐδ' ἕνα ἔθνος. Ν' ἀπαίτησῃ ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸ Σχολεῖο τὰ ξένα στοιχεῖα, πού εἶναι ἰσχυρὰ κι' ἀσυλλόγιστα τὰ δημοῦργησῃ ἡ Πολιτεία, και νὰ παύσῃ ἡ δασκαλοποίηση ἀτόμων τελείως ἀνικάνων και μηδενίων ἐχόντων ἐπίγνωση τοῦ θεοῦ και ὕψου τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος. Ν' ἀρχίσωμε ὅλοι ἀδιάκοπα κι' ἐντατικὰ ἐργαζόμενοι ἐντὸς και ἐκτὸς τοῦ Σχολείου. Καθε δάσκαλος διὰ τῶν σπηλῶν τοῦ Α.Β. νὰ μεταδίδῃ στοὺς ἄλλους τίς γνώμες τῆς πείρας του, ὅσοι νομίζε ὅτι συντελοῦν γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ Σχολείου, και νὰ ζητῆ τὴ λύση κάθε ἀπορίας, πού συναντῆ ἀπάνω στὸ ἔργο του. Ἐμπρὸς λοιπόν, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ἄς ἀρχίσωμε κινούμενοι γοργὰ, ἄς προσπαθίσωμε νὰ πείσωμε τὴν κοινωνία, ὅτι διαφρονόμαστε εἰλικρινὰ γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ μας πρόοδο, ὅτι ἕνα διὰπυρο πόθο ἔχομε τὴν προαγωγὴν και τελειοποίηση τοῦ λαϊκοῦ Σχολείου και νὰ μᾶς βέβαιον, ὅτι πολὺ γρήγορα οἱ κόποι μας θὰ βραβευθοῦν και οἱ δικαίαι ἀπαιτήσεις μας ἀσφαλῶς θὰ ἰκανοποιηθοῦν. Τέλος πειθαρχοῦντες ὅλοι εἰς τὰ κελεύσματα τῆς Συνομοσπονδίας μας, και ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ρητὰ «τὰ κ' αὐτὸς κ' αὐτῶν» και «ἡ ἰσχύς μου ἐν τῇ ἐνώσει», τὸ σπῆνῆμά μας ἄς εἶναι «Ἐργασία-Ἐνωσις».

Μὲ συναδελφικὴ ἀγάπη
Γρηγ. Μπουρδάκος
Δημοδ. Μυκόνου

**Ἡ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ
ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)
Ἡ Γ. Α. Ε. προσκαλεῖ ὅλα τὰ μέλη τῆς και τοὺς συμπαθεῖς πρὸς τὸν ἀγῶνα ἔχοντας ὅπως πάση δυνάμει χάριν τοῦ σχολείου και τῆς νεολαίας ἐργασθῶσι και ἀνεργήσωσιν ἵνα ὁ λαὸς ἐγκλωπῶθῃς τούτων ἀναλάβῃ και φέρῃ εἰς πέρας.

* * *
Ἄν και ὁ σκοπὸς τῆς συνελύσεως συνεκεντροῦτο εἰς τὴν ἐρευναν, τῶν δύο μνημονευθέντων θεμάτων, και κατ' οὐσίαν τὸ ἔργον ταύτης διὰ τῆς λήψεως τῆς ἀνω παρατιθεμένης ἀποφάσεως ἐτερματίσθη, δὲν πρέπει ὅμως νὰ νομισθῆ ὅτι τὸ ἔργον πρόγραμμα ταύτης ἐξηγελεῖτο μὲ τὰς συζητήσεις τῶν δύο κυρίων συνεδριάσεων. Ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα ἐπίσης σπουδατὰ διερευνηθήσαν εἰς χωριστὰς δευτερευούσας συνεδριάσεις ὡς ἐπὶ κατ: περὶ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς, περὶ τοῦ ἐὰν πρέπει τὸ θρησκευτικὸν μάθημα ὡς ἰδιαίτερος κλάδος νὰ διδάσκηται, και ἐν καταφατικῇ κατὰ τίνα τρόπον, περὶ τῆς συμβολῆς και συμμετοχῆς τῆς διδασκ. Τάξεως εἰς τὰς ὑπερ τῆς λαϊκῆς και νεανικῆς προαγωγῆς προσπαθείας τῆς πολιτείας πρὸς τοὺτοις διδακτικὰς διαλέξεις περιελήφθησαν.

Παραλείπων δεξιῶσεις και τελετὰς περιορίζομαι ν' ἀναφέρω τὰς ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῶν ἐν Ἀμβούργῳ συναδέλφων τῶν ἐπισκέψεως τῶν ἐξ ἄλλων μερῶν μελῶν τῆς συνελύσεως, πάντων τῶν ἀξιοθεάτων τοῦ Ἀμβούργου και περιχώρων, ἰβία τῶν διαφόρων μουσείων τῶν ὁρίων οἱ διευθυνταὶ δὲν ὤκνησαν ἵνα προσδοῖ εἰς διαφωτιστικὰς διαλέξεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἱστορίαν, τὸ περιεχόμενον και τὴν ἰσωτερικὴν ἐκάστου διτάξιν. Γυμναστικὰν, κολυμβητικὰν ἀσκήσεις ἐτι δὲ λαϊκῶν χορῶν ἐπιδείξεις σχολείων τινῶν τοῦ Ἀμβούργου κατέδειξαν τὴν ἐφαρμογὴν ὅλων νέων μεθόδων ἐφ' ἐκάστου τῶν πε-

δίων τούτων, ἐν ᾧ μαθητικαὶ συναυλαὶ και παραστάσεις ἀπὸ σκηνηκῆς προουκίλεσαν τὸν θαυμασμὸν διὰ τὴν πολιτιστικὴν τὸν σημερινὸν σχολεῖο δρᾶσιν. Ἐκθέσεις μαθητικῶν ἐργασιῶν, διοργανωθεῖσαι ὑπὸ τριῶν μεγάλων Δημ. σχολείων τοῦ Ἀμβούργου, ἐπὶ πάντων τῶν κλάδων τῆς διδασκαλίας ἐστάχον τὸν ἐπισκέπτην εἰς τὴν ζωὴν τοῦ νέου σχολείου. Τέλος, ὡς ἐπιστάγασμα, ἄς μνημονευθῆ ἡ κυρία τῆς διδασκαλικῆς συνελύσεως Ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν τίτλων «Ἐκθέσεις διδακτικῶν μέσων - πεντηκοστὴ 1925, εἰς τὴν ὅποιαν - ἐκτός μαθητικῶν ἐργασιῶν - ἀντεπροσωπεύοντο διὰ παντὸς εἶδους ἐκθεμάτων, ἀποτεθειμένων ἐντὸς τῶν 34 μεγάλων δωματίων δύο παρακειμένων δημοτικῶν σχολείων, οἱ μέγιστοι τῆς Γερμανίας οἴκοι ἐκ τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὴν παρασκευὴν τῶν ἀκαρτετήτων, διὰ διδασκαλίαν κατὰ τὰς νέας μεθόδους, ἐκπαιδευτικῶν μέσων. Τῆς ἐκθέσεως ταύτης ὅμως εἶναι ἀδύνατον, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρουσίας, ἐστὼ και ἀμυδρὰ τίς ἰδῆαι νὰ παρασχεθῆ.

Ὅπως ἐν ὀλίγοις διεξήχθη ἡ ἐν Ἀμβούργῳ γενικὴ συνέλευσις τῆς Γ.Α.Ε τὴν ὅποιαν ἡ θερμουργὸς ὑπὲρ τοῦ σχολείου δρᾶσις και ἡ εὐρύτης τοῦ λαϊκοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράματός τῆς κατέστησαν σοβαρὸν και ἀπαραίτητον παράγοντα ἐν τῇ ρυθμίσει τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς Γερμανίας πραγμάτων, ὥστε οἱ κάτωθι λόγοι τοῦ Dr. von Zahn, προσφωνοῦντες τὴν συνέλευσιν ἐξ ὀνόματος τῆς κεντρικῆς Κυβερνήσεως, νὰ μὴ ἀποτελῶσι ἀπλῶς φιλοφρόνησιν: «... εὐδὲως ἀμφιδάλω ὅτι κατὰ τὰς ὁμιλήσεις συζητήσεις θὰ πρυτανεύσῃ τὸ πνεῦμα τῆς ἐπιστημονικότητος. Τὸ θέμα «Κράτος-Σχολεῖον» παρουσιάζει δι' ἡμᾶς (δηλ. τὴν Κυβέρνησιν) ἐξαιρετικὸν διαφέρον. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἀπὸ τὰς ὁμιλήσεως διασκέψεις θὰ προέλθῃ πολῦτιμος συμβολὴ διὰ τὴν κεντρικὴν Κυβέρνησιν.

Γ. ΠΑΛΑΙΩΛΟΓΟΣ

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

Κύριε Διευθυντά,
Παρακαλῶ ὅπως ἐπαρτηθῆτε νὰ καταχωρήσῃτε εἰς τὸ «ἰδ. Βῆμα» τὴν κατωτέρω ἐπανόρθωσιν.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 87 τοῦ «ἰδ. Βῆματος» τῆς 19 Ἰουλίου ἀπὸ τὰ ἐπενεγογραφημένα πρακτικὰ φέρομαι εἰπόν: «... Ἐκείνο τὸ ὅποιον τὸν ἴσω εἶναι ὅτι πρέπει κατὰ τὴν κατάταξιν νὰ ληφθοῦν και αἱ λευκαὶ τρίχες και ρυτίδες, διότι κατὰ τὴν τελευταίαν διαρρύθμισην καταρθῶθη οὐτεὶ μὲν νὰ ἀδικονταῖ! ἄλλοι δὲ λαμβάνοντες 280 νὰ φθάσουν 2.700», ἐν ᾧ πρῶτον εἶπον: «... Ἐκείνο τὸ ὅποιον τὸν ἴσω εἶναι ὅτι πρέπει κατὰ τὴν κατάταξιν νὰ μὴ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν μόνον αἱ λευκαὶ τρίχες και ρυτίδες, διότι κατὰ τὴν τελευταίαν διαρρύθμισην τοῦ διατάγματος τῆς 25 Σεπτεμβρίου καταρθῶθη ἄλλοι μὲν νὰ ἀδικονταῖ, ἄλλοι δὲ ἀνεπίστασι νὰ φθάσουν τὰς 2.700.

Μὴ ἐκτίμησιν
Α. Ζέτικος
Ἄντιπρ. Σολλόγ. Δερβιτσης

Τὸ πρῶτον καθῆκον κάθε τίμου και δυνειδικοῦ δημοδιδασκάλου εἶναι νὰ ἐγγραφῆ στὸν περιφερειακὸν τοῦ σύλλογος, νὰ προσέρχεται τακτικὰ εἰς συνελεύσεις του, νὰ παρακολουθῆ τὰ ζητήματα τοῦ κλάδου, και νὰ παρακινή και τοὺς ἄλλους νὰ κάνουν τὸ ἴδιον.

Ἡ πειθαρχία εἰς ἀποφάσεις τῶν συλλόγων και τῆς Ὑποσπονδίας εἶναι ὁ πρῶτος ὁρος γιὰ τὴ ζωὴ τῆς οργανώσεως και τὴν ἐπιτυχία τῶν ἀγῶνων τῆς.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΤΙ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

Ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν δημ. σχολείων Θεσσαλονίκης, γνωστὸς διὰ τὸ διαφῆρον του ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ κλάδου, ὑπέβαλε πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργόν, Γεν. Διοικητήν, ὑπουργόν Παιδείας καὶ Ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον τὸ κατωτέρω ὑπόμνημα:

Μεταξὺ τῶν πολλῶν αἰτίων τῆς σημερινῆς καθυστερήσεως τοῦ λαϊκοῦ σχολείου εἶνε ὅτι καὶ οἱ διδάσκαλοι δὲν παρουσιάζουν τὸν ἀπαιτούμενον ἐνθουσιασμόν πρὸς τὸ ἔργον των καὶ δὲν χορηγοῦσιν ἐλπίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν δυνάμεων ἐν τῇ ἀναγκῇ αὐτοῦ.

Καὶ βεβαίως εἰς τὸν καθέναν γεννᾶται ἡ σκέψις ποῦ ὀφείλεται τοῦτο; ἄρα γὰρ ὀφείλεται εἰς ἑλπίδιν ἀγάπης πρὸς τὸ σχολεῖον, πρὸς τὴν ἔργασίαν; Πιθανὸν νὰ συμβαίη καὶ τοῦτο διὰ τινος τῶν διδασκάλων πειθᾶν νὰ ὑπάρχωσι μεταξὺ τῶν δέκα χιλιάδων διδασκάλων καὶ τινες εἰ ὅσοι νὰ μὴ ἔμπνεύσονται ἀπὸ ἄλλου πρὸς τὴν ἔργασίαν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα πρὸς τὸν ἄσκησιν· αὐτοὶ καθηγητικὰ σύρονται πρὸς αὐτὸ διὰ τὴν καθημερινὴν ἐκτέλεσιν μίαν τυπικῆς ἔργασίας ἢ ὅσοι θὰ δικαιολογήσῃ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν ἄλλ' οὗτοι ἢ δὲ εἶνε ἐλάχιστοι. Διὰ τὴν πλειονότητα ὁμοῦ τῶν διδασκάλων καὶ ἀπλῆ ὑπόνοια ὅτι δὲν ἔμπνεύσονται ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸ ἔργον των δὲν ἔχουν πλήρη καὶ βαθεῖαν συναίσθησιν τῆς ἀποστολῆς των ἀποτελεῖ μείζονος πρὸς αὐτοὺς ἀδίκιαν. Τοῦλάχιστον ἢ ἐπὶ μακρὰ εἶτη μετὰ χιλιάδων διδασκάλων στενὴ ἀνατροφὴ μᾶς ἔχει πείσει ὅτι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ σχολεῖον τὸ ἐνδιαφέρον των ὑπὲρ τῆς προόδου τῶν λαϊκῶν τάξεων εἶνε ριζομένη βαθύτατα εἰς τὴν ψυχὴν οὐ μόνον των ἐν ἐνεργείᾳ διδασκάλων ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τῶν ὁσίων ἡνάγκασαν διὰ φρονεῖν περιστάτικα νὰ ἀγκαταλιπῶσι τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, νὰ ἀπομακρυνθοῦν τοῦ σχολείου, καὶ ἀπόδειξις ἐστὶ πᾶντες οὗτοι μετὰ συγκινοῦσης νοσταλγίας βλέπουσι πρὸς τὴν διδασκαλικὴν αἰθουσαν. Οἱ πλείστοι τῶν διδασκάλων δὲν ἔκαστὸν ποτε νὰ αἰσθάνωνται ὅτι ἀνήκουν εἰς τὸ σχολεῖον καὶ οὐχ εἰς ἑαυτοῦς. Ἄν δὲ τελευταίως πολλοὶ αἱ αὐτοῦς, ἔνοσθ τοῦ ἐπισημαίνοντος, ἐκείνους εἰς τοὺς ὁσίου δύνανται νὰ σηραῖξῃ ἢ πολιτεία τὴν μέρψιν αὐτῶν τοῦ λαοῦ τὴν δημιουργίαν Ἑλληνικῆς κοινωνίας καὶ αἰσιωτέρου ἔθνικοῦ μέλλοντος παρουσιάζονται μὲ κλονισμὸν τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐνθουσιασμοῦν κατέχονται ἀπὸ μίαν ἀπογοήτευσιν ἴσως καὶ κίτριαν, τοῦτο ὀφείλεται πρῶτον εἰς τὸ ὅτι λόγῳ τῶν ἀπειρῶν ὑλικῶν καὶ ἡθικῶν ἐμποδίων τὰ ὅποια παρουσιάζονται εἰς τὸ ἔργον των καὶ ἐν γένει τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας ἄσκησιν αὐτὸ κατὰ τὰ τελευταῖα εἶτη δὲν δύνανται νὰ παρουσιάσωσι καρποῦς ἔργασίας ἀναλόγου πρὸς τοὺς κόπους των διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνυψώσωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὴν συνείδησιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς κοινωνίας καὶ θὰ τοὺς ἐκνεύσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ἰδικὴν των συνείδησιν, καὶ δεύτερον διότι μὴ κατατάξονται εἰς τὴν ὑπαλληλικὴν οἰκογένειαν διὰ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὸν παναπληθικὸν νόμον 2193, αἰσθάνονται βαθεῖαν κίτριαν οὐχ βεβαίως διὰ τὴν ὑλικὴν ζήτησιν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἡθικὴν ἰσοτίαν αὐτοῦ μόνου νὰ ἐδρίσκονται ἐξῆς τῆς πολυπληθοῦς ὑπαλληλικῆς οἰκογενίας.

Τῶν δύο ἀνωτέρω αἰτίων θεραπευόμενων εἶνε ἀπολύτως πεπεισμένος ὅτι οἱ διδάσκαλοι καὶ ἔνοσθ τοῦς κατεχομένους ἀπὸ ἔρωτα πρὸς τὸ ἔργον των, τοὺς ψυχρῶς ἠμυμένους δὲ τὸν σχολεῖον διότι τοῦ; ἄλλους ἢ ἀπάρχωσι τοιοῦτοι τοὺς θεωρῶ ἐπιζητήσας καὶ συνεκῶς προσωρινῶς ὑκαλλήλους εἰ ὅσοι εἶνε ἀνεκτοὶ κατ' ἀνάγκην ὡς εἶνε καὶ συνάδελφοι των εἰς τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας λόγῳ τῆς παρυσιαζομένης ἀλλειψίας ἐκνεύσονται, οἱ διδάσκαλοι λέγω οὗτοι θὰ ἐκνεύσονται τὸν ἐνθουσιασμόν των ὅτι ἀναπτύξουν ἐλπίαν των τὴν δύνανται καὶ θὰ ἀναδειχθοῦν ζήλευσι ἐργαταῖ τοῦ λαϊκοῦ ἔθνικοῦ σχολείου.

Καὶ εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἂν λάβωμεν ὅπ' ὄψει τὰ κολλητικὰ σύντονα μέτρα τὰ ὅποια λαμβάνει ἑρχάτως ἢ πολιτεία (κένωσις καὶ ἀνέγερσις κτηρίων, ἐπίπλωσις σχολείων, φροντισθεῖς πρὸς δημιουργίαν διδασκαλικῶν προσωπικῶν κλπ.) ἢ θεραπεία τοῦ πρῶτου ἐκ τῶν δύο ὡς ἀνω αἰτίων τῆς καθυστερήσεως τοῦ σημερινῶν σχολείου ἢ συντελεσθῇ ὀρισμένως. Ἄλλὰ καὶ τοῦ δευτέρου ἢ θεραπεία δὲν εἶνε κατὰ τὴν γνώμην μᾶς ὁσίου, ἐάν πιστεύσωμεν ὅτι ἢ μὴ θεραπεία αὐτοῦ μᾶς τοῦδε προσέφερε εἰς ἐκονομικὰ ἐμπεδία διότι δηλαδὴ θὰ ἀπαιτηθῶσιν 30-40 ἑκατομμύρια εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ὁποίων δὲν ἀνεῖχε ὁ Κρατικὸς Προϋπολογισμὸς σήμερον. Βεβαίως τοῦτο εἶνε μὴ ἀλήθεια ἀνεπιβεβήτως. Ἄλλ' ἂν ὁ Κρατικὸς Προϋπολογισμὸς δὲν ἀνέχει εἰς νέας δαπάνας δύνανται ἢ ὑπηρεσία νὰ στραφῇ πρὸς ἄλλους Προϋπολογισμοῦς οἱ ὅσοι καὶ ἀνηθῶσι εἶνε καὶ ὑπερῶσιν ἡμεσῶν ἔχουσι νὰ ἐνισχύσωσι τὸ λαϊκὸν σχολεῖον καὶ τὸν ἐργατὴν αὐτοῦ. Καὶ οἱ προϋπολογισμοὶ οὗτοι εἶνε οἱ τῶν κοινοτήτων τῶν Ναφῶν καὶ τῶν Μονῶν καὶ ἔνοσθ τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης διὰ τὰς ὁποίας ἔκκεν ἰσχυρότερον δύνανται νὰ διακυβώσῃ τὴν ταπεινὴν γνώμην μου ἐξηγῆμένην ἐκ τῆς ἐνδεκατοῦς ἐν Μακεδονίᾳ ὑπηρεσίας ὅπου καὶ τῆς ἐπικοινωνίας μετ' ἄλλων τῶν τοιαύτων παραγόντων, ἐξηγῆμένην ἐκ τῶν πραγμάτων.

Ὁ: εἶνε γνωστὸν αἱ Σχολικαὶ περιουσίαι τῶν ὁποίων ἢ ἀξία σήμερον θὰ συννεποσοῦτο εἰς κολλὰς ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων δὲν κατεβλήθη φροντίς καὶ νὰ ὑπαχθῶσιν ὑπὸ μίαν διαχειριστικὴν διοικήσιν ἢ ὅσοι καὶ ἐκμεταλλεῖσθαι ταύτας ἀπὸ τῆς ἀπολυθερώσεως καὶ ἐντεθῶν. Συνέξῃ δὲ ἐπειδὴ τὴν μισθοδοσίαν τῶν διδασκάλων ἀνέλαβε τὸ Κράτος νὰ σχηματισθῇ ἢ γνώμη ὅτι αἱ σχολικαὶ περιουσίαι δὲν ἐκπληροῦν κανένα πλεονεκτήμα καὶ ἔπ' ὅσον ἐκείνων ἀδέσποτοι δύνανται νὰ τὰς καταλάβῃ ὁ καθείς. Καὶ τὴν μεγαλυτέραν μὲν μερίδα αὐτῶν κατέλαβον αἱ κοινότητες, τὴν δ' ἄλλην αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἐπιτροπὴ καὶ διάφοροι ἰδιῶται αἱ ὅσοι φέρονται ὡς ἰδιοκτήται εἶτε διότι ἐπὶ πολλὰ εἶτη ἀνέμοντο αὐτὰς ἢ καὶ διότι διὰ τίτλων εἶχον ἐκονομικῶς ὡς αὐτῶν ἀγορασθῆν ὑπὲρ τοῦ σχολείου ἐν γνώσει τῶν ἐφορκεπιτροπῶν καὶ Δημηγοροσυνείων διὰ τὴν κοσμήσασιν ἀπὸ τῆς θρησκείας ὑπὸ τῶν Τούρκων. Τὰ εἰσοδήματα ἐκ τῶν περιουσιῶν αὐτῶν θὰ ἴσων σήμερον ἀποκατὰ οὐχ μόνον νὰ καλύψωσιν τὸ ἐκ δέκα ἑκατομμυρίων κοσμὸν τὸ ὅπολον θὰ ἀπαιτεῖται κατ'

ἔτος διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ μεθοῦ τῶν διδασκάλων Μακεδονίας καὶ Θράκης λόγῳ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ ἐλα τὰ ταμεῖα ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας νὰ καταστήσῃ ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος ἀνθρώπιατα.

Ἄλλ' ἴσως νὰ θεωρηθῆται ὁσίου σήμερον ἢ ἐξακρίβωσις τῶν σχολικῶν περιουσιῶν διὰ τὰς ὁποίας οὐδεὶς λόγος ἐγένετο ἐπὶ δώδεκα τῶρα εἶτη. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μὴ ἐλαφροτάτη φορολογία 5% ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν κοινοτήτων, ἐκκλησιῶν καὶ Μονῶν Μακεδονίας καὶ Θράκης θὰ ἴσων ἐντελῶς ἀνεπαίσθητος, θὰ ἀπέφερε δὲ κατὰ τοὺς μετριοτέρους ὑπολογισμοὺς ὑπὲρ τὰ 20 ἑκατομμύρια δηλαδὴ πλεόν τοῦ ἡμίσεος τοῦ κοσμοῦ τὸ ὅπολον θὰ ἀπαιτηθῇ διὰ τὴν ὑπαγωγήν τῶν δημοδιδασκάλων ἄλλο τοῦ Κράτους εἰς τὸν νόμον 2194. Ἐπαναλαμβάνω δὲ ὅτι ἢ φορολογία αὕτη (οὐσιαστικῶς δὲν εἶνε φορολογία ἀλλ' ἀπόδοσις ὀφείλει θὰ εἶνε ἀνεπαίσθητος σήμερον μετὰ τὴν εἰς τὸ τεσσαρακονταπλάσιον ἀξίαν τῶν κοινοτικῶν ἔσοδων ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων ὁσίου (κοινότητες αἱ ὅσοι εἰσπράττον ἀπὸ ὁσίου 5-8 χιλιάδας εἰσπράττον σήμερον ἑκατὸν καὶ πλεόν χιλιάδας) κληρῶν, στρατῶν κ.λ.π. ὡς εἶνε ἀνεπαίσθητος καὶ εἰς οὐδὲμιν τῶν καταβλητικῶν κολλὰς φορολογίας ἐπιβαλλόμεναι ἐρχάτως. Ἄλλως τε ὑπάρχουσι εἰς τοὺς περισσοτέρους κοινοτικὸς προϋπολογισμοὺς μεγάλα περιθώρια ὁποίων ἐκπληροῦσιν φορολογίαν ὅπου ἢ εἰς 25% ἐπὶ τοῦ κοσμοῦ (αἱ πλείστοι κοινοτικῆς φορολογίαν μὲ 6-10%) 50% ἐπὶ τοῦ ἀντιστοίχου Δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ὁσίου γαιῶν ἐπὶ μεγάλων φορολογίαν 60% τοῦλάχιστον θὰ ἴσων ἐντελῶς ἡνάγκασαν λαμβανόμενου ὅπ' ὄψει ὡς εἶπον ὅτι εἰσπράττονται καμμένητα ποσὰ ὑπὸ τῶν κοινοτήτων ἀπὸ ὁσίου. Δὲν φαντάζομαι δὲ ὅτι ἑνας ἄλλος ὡς ὁ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ Καβάλλας καὶ ἄλλοι οἱ ὅσοι χθὲς ἀκόμη χωρὶς νὰ ἔχουν κτὴν ἀγροφυλακὴν προθυμότητα ἐδέχθησαν τὴν φορολογίαν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς νόμου νὰ διαμαρτυρηθῶσιν ἐν ἐπιδηθῇ ἢ ἡμυμένην φορολογία 5% ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων των διὰ τὴν ἐκπαιδευσίν των λαϊκῶν τάξεων αἰτινες ἀποτελοῦν τὴν πλειονότητα ἐνὸς Δήμου ἢ Κοινότητος. Ἄλλὰ καὶ οἱ ναοὶ οἱ ὅσοι ἄλλοτε συνειτήρουν κατὰ τὸ ἡμυσὸν τὰ σχολεῖα καὶ τῶρα δὲν προσφέρουν ὑπὲρ αὐτῶν οὐδὲ ὁσίου δὲν φαντάζομαι νὰ διαμαρτυρηθῶσιν ἐν ἐπιδηθῇ ἢ αὕτη καὶ εἰς τὰς κοινότητας ἡμυμένην φορολογία ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων των ἐπ' ὅσον μάλιστα αὐταὶ εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον πρόσοδοι σχολικαὶ (χθὲς—ἐκόνη ἐν Κουλακίᾳ διεβεβαίωσαν ἐμὲ καὶ τὸν ἀρχιτέκτονα κ. Πανζάρην οἱ κτίριοι εἶτε 500 στρέμματα ἀγροῦ ἀξίας πεντακοσίων καὶ πλεόν χιλιάδων δραχμῶν νόμενοι ἀπὸ τοῦ 1914 ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ πράγματι ἴσαν ἀνέκαθεν σχολικαί).

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς Μονὰς θὰ προχωρήσω καὶ πέραν τῆς προτάσεως τοῦ μετρου τῆς φορολογίας ὑπεβάλλωσιν τὴν ὁσίου ριζοσπαστικώτερον μέτρον τοῦ τῆς ἐκπονήσεως τῶν Μοναστηριακῶν περιουσιῶν (ὅχι βέβαια τῶν Μονῶν τοῦ Ἄθωνος) κινήσων καὶ ἀκινήτων ἢ τῆς μισθώσεως αὐτῶν καὶ τῆς διαθέσεως μὲ-

ρους μὲν τοῦ μισθώματος διὰ τὸν ὡς ἄνω ἐκπαιδευτικὸν σκοπὸν τοῦ δὲ ὑπολοίπου ὑπὲρ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου καὶ τοῦ ταμείου Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας γειτονικῶν πρὸς τὴν Μονὴν πόλεων καὶ κωμοπόλεων. Ἐδῶ ἴσως προβλήθη παρά τινων ἢ ἀρνήσις, διότι αἱ Μοναὶ πρέπει νὰ ὑφίστανται ἐκ σεβασμοῦ καὶ ἀπειλομένης εὐγνωμοσύνης, ἐπειδὴ ἐπὶ Τουρκοκρατίας αὐταὶ ἦσαν αἱ θρησκευτικαί, ἔθνικαὶ καὶ πνευματικαὶ πηγαὶ καὶ διότι ἀκόμη ἢ διαλύσις αὐτῶν θὰ ἐπίκρανε σεπτὰς φυσιογνωμίας μοναχῶν εἰ ὅποιοι ἐβουλόσαν ἔλθον τῶν τὸν βίον ὑπὲρ τῶν Μονῶν ἂν ἀφήρει τὰς ἀπ' αὐτῶν τὴν κυδέρνησιν καὶ διαχειρίσιν τῶν περιουσιῶν.

Κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν τὸ πρῶτον δὲν ἀποτελεῖ ἰσχυρὰν δικαιολογίαν πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς διαχειρίσεως τῶν Μοναστηριακῶν περιουσιῶν ὡς μέχρι σήμερον ἐφ' ἔσον σήμερον οὐδένα τῶν μεγάλων καὶ ἱερῶν σκοπῶν τοῦ παρελθόντος ἐκπληροῦν· δὲν εἶνε δὲ ἀκόμη ἐνδείξις σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης καὶ παρατηρήσιν τις ἀπαθῶς τὴν σταπάλην καὶ τὴν ἐλάττωσιν αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ἢ γνώμην ἡμῶν ἢ ὅποια εἶνε ἢ αὐτὴ μὲ τὴν γνώμην καὶ τῶν περὶ τὰς Μονὰς κοινοτήτων, εἶνε ὅτι οὐδέμια πικρὰ ἢ δυσφορία θὰ ἐκδηλωθῆ, διότι ἀμφιβάλλομεν ἂν εἰς ὅλας τὰς Μονὰς ζοῦν εἰσὶ 5-10 Μοναχοὶ ἐξ ἑκείνων οἱ ὅποιοι ἐπὶ Τουρκοκρατίας διήθουσαν τὰς Μονὰς καὶ μόνον ἄνευρον εἶχον τὴν αὐξήσιν τῶν περιουσιῶν αὐτῶν. Τοῦλάχιστον ἐφ' ἔσον ἐξ ἀμέσου ἀντιλήψως γνωρίζομεν εἰς τὰ περισσότερα Μοναστήρια τοῦ ἑσωτερικοῦ Μακεδονίας καὶ Θράκης ὑπηρετοῦν Μοναχοὶ καταγαγέντες εἰς αὐτὰ μετὰ τὸ 1914 καὶ οἱ ὅποιοι (πολλοὶ) ἐν τῇ διαχειρίσει πολλάκις ἐξήγειραν τὴν συνείδησιν τῶν κατοικῶν τῶν περὶ χωρίων, πλειστάκις ἐσημείωσαν ἐπιρροδία, καταχρήσεις, ἀπληρολήθειαν δὲ ὅχι ἀπαξ καὶ ὁ καθημερινὸς τύπος εἰς βῆρος αὐτῶν. Γνωρίζομεν δ' ἐπίσης διὰ εἰς τὰς πλείστας μονὰς αἱ περιουσίαι ἠλαττώθησαν σημαντικῶς. Διὰ τοῦτο λέγω εἶμαι βέβαιος ὅτι μὲ ἀνακούφισιν ὁ λαὸς θὰ ἀκούσῃ τὴν διάλυσιν τῶν Μονῶν (τοῦτο εἶνε βῆθος πῶθος του) καὶ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν ὡς κοινοτικῶν τοιοῦτων.

Ἐάν λοιπὸν ὡς ἀνωτέρω ἀνεπτύξαμεν ἀντὶ τὰ ἀποδοθῶσιν αἱ σχολικαὶ περιουσίαι τῶν Νέων χωρῶν (Μακεδονίας, Θράκης, Ἡπειροῦ καὶ Νήσων τῶν ὀρειῶν οἱ σχολικαὶ περιουσίαι περιήλθον εἰς τὰς Κοινότητας καὶ τοὺς ναοὺς) ὑποχρεωθῶσιν οἱ Δῆμοι, αἱ Κοινότητες αἱ ναὶ καὶ αἱ Μοναὶ νὰ ἐπιβαρύνωσι τοὺς προϋπολογισμοὺς αὐτῶν δι' ἐνδὸς ποσοστοῦ 3-5% ἐπὶ ὅλων τῶν εἰσπράξεων τῶν θὰ προκύψῃ ποσὸν μεγαλύτερον τῶν τριάκοντα ἑκατομμυρίων Δραχμῶν ἐφ' ἔσον μόνον ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ θὰ εἰσπράττωται 15-20 ἑκατομμύρια θὰ καλυφθῇ δηλαδὴ σχεδὸν ὅλη ἡ ἀπαιτούμενη δαπάνη διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν δημοδιδασκάλων ὅλου τοῦ κράτους εἰς τὸν νόμον 2494, ὅλον δὲ τὸ ποσὸν τὸ εἰσπραχθεὶσόμενον ἐκ Παλαιᾶς Ἑλλάδος, διότι καὶ εἰς τὰς εἰσπράξεις τῶν Δημῶν καὶ Κοινοτήτων αὐτῆς θὰ ἐπιβληθῇ ἀνάλογος φορολογία θὰ ἀποτίθεται κατ' ἔτος διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἢ καὶ ὑπὲρ ἄλλων ἀναγκῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως οὕτω δὲ θὰ λυθῇ τὸ ζήτημα τῆς ἀφομοιώσεως τῶν διδασκάλων πρὸς τοὺς ἄλλους ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους πρὸς ὕλην ἀνακούφισιν καὶ ἠθικὴν ἀνύψωσιν αὐτῶν ἧτις θὰ εἶνε καὶ ἀνύψωσις τοῦ λαϊκοῦ σχολείου.

Ἐπιπέδοτος
Π. Μπατούτας

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ Ζ'. ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ

Μανδηλαράς. Τὸ ζήτημα τῆς αὐτοδιοικήσεως εἶνε ζήτημα ζωῆς καὶ θανάτου διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἴσως ἰσως ἀνώτερον τοῦ οικονομικοῦ, διότι οὐ μόνον τὰ μέλη ἅπαντα ἀποτελοῦν τὸν κλάδον μας εἶνε ἀδύνατον νὰ προσδεύσων, ἀλλὰ καὶ ἡ ὅλη ἐκπαίδευσίς εἶνε ἀδύνατον νὰ κληρῶσῃ. Ὁ πρῶτος λόγος ὁ ὅποιος ἐπιβάλλει τὴν αὐτοδιοίκησιν εἶνε λόγος ἑσωτερικός, καὶ ὁ ὅποιος δημιουργεῖ ἕνα ἄλλο ζήτημα, ζήτημα καθ' ὅ σίγαται ἢ φιλοτιμία τοῦ διδασκάλου, διότι ἐξ ὅλων τῶν ὑπαλλήλων μόνον αὐτοὺς δὲν ἐβουλόθη ἀξίους ν' αὐτοδιοικηθῇ. Νομίζω δὲ διὰ αὐτὸ πολὺ συντείνει εἰς τὸ νὰ μειώσῃ μέρος τοῦ ἐλαχίστου γοήτρου αὐτοῦ.

Εἶνε ἀλήθεια ὅτι παρὰ τὰς πολλαπλὰς δυσχερείας ἕως συνητήσαμεν εἰς τὰς προσπαθείας διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὸν σκοπὸν αὐτόν, κωλυθῶμεν νὰ κάμωμεν ἕνα μεγάλο βῆμα καὶ αὐτὸ εἶνε ἡ ἀπόκτησις ἐπιθεωρητῶν προσροχόμενων ἐκ δημοδιδασκάλων.

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ παρ' ὅλας τὰς προθέσεις των εἶνε ἀδύνατον νὰ διοικήσων τὴν ἐκπαίδευσιν, διότι τὸ Ἐποικτικὸν Συμβούλιον εἶνε ἀνομοιογενές. Ἐχω μάλιστα παραδείγματα ἐπιθεωρητῶν οἱ ὅποιοι ἐξεβίασθησαν ἀπὸ τὰ Ἐποικτικὰ Συμβούλια νὰ μεταθέσων ἢ ν' ἀπολύσων καὶ οἱ ὅποιοι ἐπροτίμησαν τέλος νὰ προσφερθῶν θύματα εἰς τὴν ἰσρὰν ἰδέαν. Δὲν δυνάμεθα νὰ ποῦμε πῶς εἴχομεν αὐτοδιοίκησιν καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀποκτησῶμεν τοιαύτην. Τώρα τὰ ἐποικτικὰ πρέπει ν' ἀποτελοῦνται ἀπὸ δημοδιδασκάλους, ἀλλ' αὐτοὶ εἶνε ἴσως ὀλίγον ἀδύνατοι ἢ μάλλον δύσκολοι διότι συνηθῶς εἶνε πλημμελής ἢ λειτούργια τοῦ ἐποικτικοῦ συμβουλίου.

Ἄν λοιπὸν τὸ ἐποικτικὸν ἀπολείπει μόνον ἀπὸ δημοδιδασκάλους παρουσιάζεται κατὰ τὸ ἄπορον, οἱ δημοδιδασκαλοὶ οἱ ὑφιστάμενοι γὰ ἔχουν κλεισθηφίαν ἀπέναντι τοῦ προέτα-

θὰ πρότειναι λοιπὸν εἰς τὸ ἐποικτικὸν νὰ παραμεινῇ τὸ δικαστικὸν μέρος καὶ νὰ συμπληρωθῇ δὲ δι' ἐνὸς δημοδιδασκάλου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρέπει νὰ κατορηθῇ, νὰ ἰδρωθῶν ἐκπαιδευτικὰ περιόχαι εὐρύτεραι μὲ εὐρύτερα συμβούλια ἀποτελούμενα ἀπὸ τὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν σχολείων τῆς ἑδρᾶς καὶ δημοδιδασκάλους. Ἀκόμη φρονᾷ διὰ πρῶται νὰ ἐδρεῖθῃ καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἕνα ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον τὸ ὅποιον νὰ ἀσχολεῖται ἀποκλειστικῶς μὲ ἐκπαιδευτικὰ ζήτήματα. Εἶνε καιρὸς νὰ κάμωμεν στὰ χέρια μας τὴν ἐκπαιδευτικὴν διοίκησιν καὶ νὰ μὴ δεχῶμαστε κανένα λειτουργὸν τῆς Μέσης στὰ σπλάγνα μας οὔτε μέλη λαϊκῆ.

Προκοπίδης. (Πρόεδρος Ὁμοσπονδίας). Πρέπει νὰ ἔχηται ὅτι ὅσιν σας τὸν νόμον περὶ ἀποκεντρώσεως ὁ ὅποιος ἐφημοσθη ἦδ'.

Εἰς ἀντιπρόσωπος. Δὲν πρέπει νὰ εἶνε ὡσὺν περιορισμένη ἢ σχολικὴ ἐπιτροπὴ ὅπως εἶνε σήμερον. Διὰ τὴν ἀγορὰν μιᾶς σκούρας πρέπει νὰ γίνῃ πρακτικῶς. Πρέπει λοιπὸν νὰ δοθῇ πλήρης ἐξουσία εἰς τὴν σχολικὴν ἐπιτροπὴν. Ἀκόμη πρέπει διὰ παντὸς τρόπου νὰ φύγουν ἀπ' τὴν γῆρας μας ὁ Γυμνασιαρχὴς ἢ ὁ καθηγητὴς διότι δὲν ἔχουν θέση εἰς τὴν δημ. ἐκπαίδευσιν.

Μίγγος. Κύριοι συνάδελφοι. Τὸ ζήτημα τῆς ἀποκεντρώσεως ἀποτελεῖ ἕνα μεγάλο σταθμὸν τῆς ἐκπαιδευτικῆς μας ἐξέλιξης.

Ἡ ἀποκεντρώσις ἢ θὰ βελτιώσῃ τὴν ἐκπαιδευτικὴν μας κατάστασιν ἢ θὰ τὴν χαντακώσῃ. Ἐξαρτεσθῶν. Τὸ διάταγμα τῆς ἀποκεντρώσεως ὑπαγορεύθη ἀπὸ καθαρῶς ἐκπαιδευτικῶν λόγων ἢ ἄλλοι λόγοι ὑπηγόρουν τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ. Γνωρίζομεν κύριοι διὰ ἡ ἐκπαίδευσίς μας ἴδιος εἶς; τὰ νέα μέρη κανοδαίμονεῖ καὶ κατὰ τρόπον προκαλοῦνται δικαιοσύνην παραπονοῦ τῆς Κοινωνίας. Ἀλλὰ ποταὶ εἶνε αἱ ἀφορμαὶ αἱ ὅποια ἐφραγν εἰς τὴν κατάστασιν αὐτῆς τῆς ἐκπαίδευσιν μας. Εἶνε βεβαίως γνωστοὶ οἱ λόγοι. Ἐν τούτοις ἡ πολιτεία δὲν καθήσκει νὰ λάβῃ τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα ἵνα δι' αὐτῶν θεραπεία τῆς γενικῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀνάγκης.

Ἡ κοινωνία θέλει διδάσκαλον θέλει σχολεῖον. Βεβαίως ἡ πολιτεία δὲν θὰ τὸ ὤσῃ ἀμέσως ἀλλ' ὅμως ἡ κοινωνία ζητεῖ ἐπιμόνεως τὴν ἀπόκτησιν αὐτῶν.

Ἡ ἀποκεντρώσις θ' ἀποδώσῃ καρποὺς ἐν τὴν ἀκολουθεῖ ἡ αὐτοδιοίκησις τοῦ κλάδου. Ἄν ὅμως ἔχωμεν ἀποκεντρώσων ἄνευ αὐτοδιοικήσεως νὰ εἰσθε βέβαιοι διὰ ἡ ἐκπαιδευτικὴ κατάστασις θὰ χειροτερεύσῃ. Καὶ ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀναγκῶν ποῦ θὰ ὑφίστανται θὰ προστεθῇ καὶ ἡ ἐπιτήρησις ἑξῶν παραγόντων ἧτις εἶνε ἀφήσει εἰς τοὺς Δημῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας ὅχι βεβαίως εὐχάριστον ἀνάμνησιν.

Παρακολουθήσαντες τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποκεντρώσεως εἶδομεν διὰ ὁ δημοδιδασκαλοὶ ἔχει ἀγνοηθῆ τελείως. Ὁ δημοδιδασκαλοὶ ποῦθεν θὰ δὲν φαίνεται. Εἰς τὸ ἀνώτερον ἐποικτικὸν συμβούλιον βλέπομεν τὸν ἐπιθεωρητὴν μας, ἀλλὰ τὸν βλέπομεν συρόμενον ἀπὸ τοὺς λειτουργοὺς τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ ὁ ὅποιος δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ προσκολληθῇ.

Εἰς τὸ ἀνάτονον Ἐποικτικὸν συμβούλιον βλέπομεν νὰ μπαίνῃ ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητής, ἂν ὑπάρχει, δύο ἀνώτεροι λειτουργοὶ τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ δύο λαϊκὰ μέλη. Καὶ ἔρωτῶ τὸ γε νῦν ἔχον τί σχέσιν ἔχουν τὰ λαϊκὰ μέλη εἰς καθαρῶς ἰσραϊστικὰ συμβούλια; Ἄλλ' ἂς ἀφήσωμεν αὐτὸ τὸ ζήτημα δι' ἄλλο σχετικώτερον μέρος τῆς ὁμιλίας μας.

Παρακολουθήσαντες λοιπὸν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποκεντρώσεως εἶδομεν διὰ ὁ ἐπιθεωρητὴς εἶνε ἄπλοος; ἐισηγητὴς; βλέπομεν δηλαδὴ διὰ αὐτὸ τὸ διάταγμα τὸ ἐγέννησεν ὁ ἀγκέφαλος τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ἐκομῶντες ἡμεῖς; οἵτινες παρακολουθήσαμεν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ διατάγματος αὐτοῦ νομίζομεν διὰ ὁ κλάδος πρέπει νὰ αὐτοδιοικηθῇ.

Τὸ πανεπιστήμιόν μας ἐδῶ μορφώνει τοσοῦς διαπρημαῖς συναδέλφους οἵτινες θ' ἀποτελέσων τὸ φυτώριον τῆς αὐτοδιοικήσεως. Πρέπει κύριοι νὰ ἀισθανώμεθα χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν διότι τὸ Πανεπιστήμιον θὰ ἐξαποστελή εἰς τὴν κοινωνίαν ἰσούς συναδέλφους μορφωμένους; νὰ ἀισθανώμεθα ὑπερηφάνειαν διότι θὰ ἔχουν περισσοτέρους γνώσεις ἀπὸ κάθε ἄλλον ἐπιστήμησαν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος βέβαια ἡ ἀποκεντρώσις εἶνε δύσκολος ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ μετ' ἐπιμονῆς. Ἐχομεν ἐργασθῆ καὶ ὑποφέρει ἔως ὅτου ἴδωμεν τὴν ἀποκεντρώσων, ἀλλ' ὅχι ὅμως εἰς βῆρος τῆς ἐκπαιδευτικῆς μας καταστάσεως, Πρέπει τὰ ἑξῶν μέλη νὰ ἐκκαθαρισθῶν, διότι νομίζω διὰ ἔχει ἀνδρωθῆ ἄρκατὸ ὁ κλάδος μας ὡστε νὰ παρουσιάζει στρατιώτας ἐπιλέκτους.

Τσακῆς. Εἶμαι ὑποχρεωμένος καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ νὰ εἰπω τὴν γνώμην τοῦ συλλόγου μου, ὅπως καὶ εἰς τὰ ἐκονομικὰ. Ὁ σύλλογος Χανίων τὴν ἐποχὴν ποῦ ἔκαμῃ τὴν γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐξῆ ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ τι εἶσιν ἀποκεντρώσις καὶ πῶς τὴν ἐνοῖσι ἡ κυβερνήσις ἢ ὅποια συνέταξεν τὸ διάταγμα Βεβαίως; δὲν δύναται κανεὶς νὰ μὴ παραδεχθῇ διὰ ἡ Κυβερνήσις νομοθετοῖσα καὶ εἰσαγάγουσ τὴν ἀποκεντρώσων δὲν ἐμφορεῖται ἀπὸ ἀγαθοῦ συνειδήσεως νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίαν εἰς τὴν χώραν, ἀλλ' ἴσως νὰ μὴ ἀντιλαμβάνεται τὸ καλὸν ἐν πλήρει αὐτοῦ τῆς π' αἰτίαι.

Τὸ φυσικὸν εἶνε ὁ κλάδος μας νὰ αὐτοδιοικηθῇ καὶ νὰ παραμερισθῶσιν τὰ ἄλλα στοιχεῖα τὰ ἑξῶν τὰ ὅποια ἐβρίσκονται εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν. Εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ οἱ λειτουργοὶ τῆς μέσης; δὲν ἔχουν σχέσιν.

Χατζηθάνας. Μοῦ φαίνεται διὰ δὲν πρέπει καθόλου νὰ γίνεται συζήσις διὰ τὴν αὐτοδιοίκησιν εἰς ἐποχὴν μάλιστα ποῦ δίδεται αὐτοδιοίκησις εἰς τοὺς μαθητὰς. Ἡ ἐξέλιξις εἶνε πλέον νὰ σχηματίζων μόνον τῶν οἱ μαθητὰ τὴν κοινωνίαν θὰ ἦτο λοιπὸν ἀναχρονιστικὸν ἀφοῦ τὰ παιδιὰ ἐξελθῶσαν εἰς αὐτοδιοίκησιν, οἱ διδάσκαλοι νὰ μὴ αὐτοδιοικῶνται.

Αὐτὸ θὰ εἶνε σχῆμα ἐξήκωρον διότι οὐ κάθε ἐπαγγελματικὸν κλάδον ἀπὸ τὸν ἴδιον

βγαίνει ή διοίκησης και οι έλεγχεται της κάθε εργασίας. Είς τας λεπτομερείας δέν θα δοχοληθώ περιουσιόσους διότι οι προαληγοστές δέν άφρασαν έδαφος διά να σάς κουράσω. Έμεινο τό όποιον έχω να προσθέσω είναι τούτο άν άπό έν συμβούλιον πρόκειται να δικασθί μία υπόθεσις σοβαρά νομικάς δις πρέπει τό παρίσταται και ό δικασόμενος:

Καρόδμος. Είς όσα έλέχθησαν κυρίως υπό του κ. Αντιπροσώπου Θεσσαλονίκης ό σύλλογος μου είναι τελείως σύμφωνος, δέν έχω δέ να προσθέσω παρό έλαχίστας λεπτομερείας. Καί πρώτον ως προς την σύστασιν του τοπικού έποπτικού συμβουλίου ό σύλλογός μου έχει την άντίληψιν ότι πρέπει ό δικαστικός να εκλεγίη διότι δέν έχει καμιά θέση, να προσεβίθι δέ δημολογία εκλεγόμενος υπό του συλλόγου της περιφερείας άλλα υπό μόνων των δημίων οίτινες είναι μέλη του συλλόγου άποκλειόμενων της ψηφοφορίας των λοιπών. Ός προς την ίδρυσιν εύρυτέρας εκπαιδευτικής περιφερείας έχει την γνώμην ότι είναι μία πολυτέλεια και δέν θεωρεί άναγκαίαν την σύστασιν τοιούτων περιφερειακών συμβουλίων ώ; προς τό άνώτατον εκπαιδευτικόν έχει την γνώμην ότι εις αύτό πρέπει να υπάρχουν δύο δημολογία ήν ό εις να είναι ό πρόεδρος της δημοσπονδίας, ό δέ έτερος να εκλέγεται υπό των αντιπροσώπων της Γεν. Συνελεύσεως, τής 'Ομοσπονδίας. 'Όσον άφορά τό παιδαγωγικά συνέδρια, τό θεωρεί άναγκαία άλλα τό διαρρυθμισθόν εις τρόπον ώστε τό συζητήτέα θέματα να όρίζονται υπό του επιθεωρητού και του συλλόγου των δημίων ή του Διοικητικού συμβουλίου, τό δέ πορίσματα να υποβάλλονται εις τό άνώτατον εκπαιδευτικόν όργανο και έπί τή βάσει αύτών εισηγείται εις τον όπορον την σύνταξιν των διαφόρων νομοθετημάτων...

Σωτηρίου. (Τίμημα. Δημ. 'Εκπαιδευσεως). Θά επεθύμουν κ. Πρόεδρε, να απευθύνω εις τον κ. Αντιπροσώπον Πρεβέτης; μερικά έρωτήματα σχετικώς με όσα ειπε περί παιδαγωγικών συνεδρίων: 'Όφελω να δημολογήσω ότι δέν κατορθώσα να συλλάβω την έννοιαν της τελειότητας φράσεως, που έκηρύχθη ύπερ τής διαπραγματεύσεως θεμάτων ζήτημένων εκ της διδασκαλικής πείρας και θα παρακαλέσω τον κ. Αντιπροσώπον να διατυπώση δύο τρία παραδείγματα, μεταξύ των θεμάτων που φαντάζεται, διότι ένα ζήτημα που σοβαρά πρέπει ν' άπασχολήση την συνέλευσιν και την διοίκησιν είναι ή καλύτερα συγκρότησις των παιδαγωγικών συνεδρίων. Θέλω έκ' αύτου μίαν άπάντησιν διή να καταλάβω καλά τό πρόβλημα.

Πρόεδρος Συνελεύσεως. Κύριε διευθυντά, ό κ. Αντιπροσώπος έμιλλον περί παιδαγωγικών συνεδρίων έφ' όσον άντιλήφθη δέν ήθελε νομίζω να μειώση την άξιαν των θεωρητικών γνώσεων εις τό συνέδρια, άλλα ν' άπασχολώνται κατά ταύτα οι διδάσκαλοι με ζήτηματα εδουτέρως σημασίας και γενικώτερου ενδιαφέροντος, εκπαιδευτικού, κοινωνικού κτλ.

Σωτηρίου. Έζητήσα μόνον να καταλάβω καλά τί έννοσι έπειδή με ένδιαφέροι αύτό τό ζήτημα πολύ. Νομίζω πως ένα από τό σπουδαιότερα έργα είναι ή συγκρότησις των παιδαγωγικών συνεδρίων. Δέν μπορούμε να έχωμεν καν εκπαιδευση καλή εις την 'Ελλάδα χωρίς αύτά.

Δέν έχομεν άλλως το κανένα άλλον τρόπον διαφωτισμού ειμή μόνον δύο, την συγγραφην διαφόρων βιβλίων τα όποια θα φωτίσουν τό δάσκαλο και την άνταλλαγήν των γνώμων που γίνεται στα διάφορα παιδαγωγικά συνέδρια, και σάς παρακαλώ να έχω μία άπάντησιν τί έννοσι.

Πρόεδρος. Π. Χ. Τι άποκομίζει εκ της πείρας ό Α' διδάσκαλος της Α' εκπαιδευτικής περιφερείας όσον άφορά τό σχολειον, έκαιτα σχετικώς με την διδασκαλίαν ενός μαθήματος ή την κατάστασιν γενικώς του μαθητού. Είς αύτό τό συμπέρασμα ήθελε να φθάση νομίζω χωρίς να περιόριζεται κατ' αύτόν τον τρόπον τό θέμα.

Σωτηρίου. Νά μήν περιορισθί σε μία διάλυση εάν να ήταν μαθητής Γυμνασίου δηλαδή σε μία άνάλυσιν σχολαστική και στεγνή. Νομίζω πως άκ' την διάλυση μπορεί να ξεκινήση και έκει να στριχθί και να συζητήση χλίσα δύο προβλήματα.

Κάθε Τετάρτη εις την Παιδαγωγική 'Ακαδημία γίνονται φροντιστήρια και άνάλυσις έργων με την διεύθυνση του κ. Γληνού. 'Όφελω να δημολογήσω πως ή ώφέλεια είναι πολύ μεγάλη, άκ' την άμση συζήση. 'Αν παρευρεθήτε εις την Παιδαγωγική 'Ακαδημία θα ήδύη πως ό κ. Αντιπροσώπος Πρεβέτης μπορεί να άλλέξη γνώμη. 'Όφελω να δημολογήσω πως άκ' τους έπιθεωρητάς οι περισσότεροι κατέχουν έκτάως την θέση. 'Αλλά δέν πρέπει να ζητούμε περισσότερα. Και είναι θαύμα πως με τό στοιχεία τής μορφώσεως που πήραν, πως στέκουν τόσο ψηλά εις τρόπον που μās εκπρόβλεται να υπερηφανευόμεθα διότι έχομεν τέτοιους έπιθεωρητάς.

Αντιπροσώπος Μαντινέας. Τό ζήτημα του διαφωτισμού και της έπικοινωνίας μας με τους δασκάλους παίζει μεγάλο ρόλο.

Σωτηρίου. Τό κέντρον έχει ύπ' όψιν του την έπιθυμίαν σας άκριβώς ταύτην. Κατέβαλε δέ πάσαν προσπάθειαν διά να έπιτύχη την έκινήσισιν του νόμου περί 'Εποπών της δημ. 'Εκπαιδευσεως. Διά του νόμου αύτου θα έκαιρνα τον σάικον του Ιεραποστολίου και θα έτερχα όσα περιφερείας εις περιφερείαν. Δέν θα έπρευνα από την Διοίκησιν τής εκπαιδευσεως και θα είχα την εύτυχίαν ν' άφοσιωθώ μ' έλη μου την δύναμη στο διαφωτισμό του δασκάλου. Σας βαβαίω δέ ότι με τον τρόπο αύτό θα Ικανοποιούσα και την φιλοδοξία μου που δέν πηγαινει παρά πάνω άκ' αύτό. Στέκει στό σημείο αύτό: τό γίνω ένας έργατης του διαφωτισμού του κλάδου και της άνορθώσεως της εκπαιδευσεως. 'Ατυχώς ή έπιτροπή Οικονομικών, που παρανεβλήθη έν τώ μεταξύ έγένετο άφορμή να μη διορισθί στή νέα θέση.

Έσας σήμερα βρόσκομαι στή δυσάρεστο θέση να μη μπορώ ν' άνασχορηθώ στή έπιθυμία που έξέφρασαν ό κ. Αντιπροσώπος Μαντινέας. Θέλω να πιστεύω όμως ότι καλύρηγορα μου δοθή Ισως ή εύκαιρία ν' άποκτήσω την έλευθερία της κινήσεως και τότε να μπορέσω κ' έγώ να έλθω σίς περιφερείας και έκει να μιλήσωμεν πάλιν καλύτερα και μου δοθή ή εύκαιρία χωρίς εις την καλωσύνη που θα μου δείξετε να έργασθώ για τό μεγάλο έργο του διαφωτισμού όσον θα μου είναι δυνατόν καλύτερα. (Παρατεταμένα χειροκροτήματα).

Πρόεδρος. Διακόπτεται ή συνεδρίασις δι' αύριον πρωί.

Συνεδρίασις 7-4-25 (πρωί)

Πρόεδρος. Αρχεται ή συνεδρίασις. 'Αναγνώσκονται ό κατάλογοι, άνακοινούνται διάφορα έγγραφα και άναφοραί μεταξύ των όποιων και έκκλησις του παροδικού «Αύγη» προς συλλογήν έράδων δι' άνάρτησιν τής εκδόσεως του μακαρίτου, Κυριακίου όστις προσέφερε έξαιρετικώς ύψηλούς προς έξώσωσιν του κλάδου. Διάφοροι αντιπροσώποι καταθέτουν διάφορα ποσά και άποραρίζεται ή άνάρτησις τής εκδόσεως εις τό γραφεία τής 'Ομοσπονδίας.

Πρόεδρος. Έχω να σάς άνακοινώσω κ. Αντιπροσώποι, σχετικώς με την άρξιν του κ. Πραντούνα τό έζης. 'Επρόκειτο περί τής χήρας Μαρασλή ήτις πένεται, και είχε έλθει να παυκαλώση την συνέλευσιν όπως προσέφη και τί. 'Η περιθαλψις της χήρας Μαρασλή είναι έργο κυβερνητικόν και νομίζω ήτι δέν δύναμεθα να έλθωμεν άωργοί, έφόσον τό κράτος είναι άποχρησμένον, και δύναται να βοηθήση αύτην.

'Επιθυμώ να μη άκουσθί από τους κ. Αντιπροσώπους τής συνελεύσεως ουδεμία φωνή παραπόνου και διαμαρτυρίας ότι εις ζήτηματα οικονομικά τόσον λεπτά διά τό μέλλον και την ύπόστασιν του κλάδου όλοκλήρου, έλήφθησαν άποφάσεις έξ ύφαρπαγής. Τό πνεύμα τής συνελεύσεως έξ όσον ήδυνήθην ν' άντιληθί είναι τούτο.

Νά κερδίσωμεν εις τον νόμον 2494 περισσότερας βαθμίδας. 'Όσοι έχουν Ικανότητα και τό προσόντα δύναται άνευ ουδένος φραγμού να καταλαμβάνουν τας άνωτέρας βαθμίδας. 'Αφήσατέ με λοιπόν να σάς έζηγήσω πλέον σαφώς τας προτάσεις διά να πάρωμεν ψυχράμα; και έπάνω σε ήθικώς βάσεις τής άποφάσεως μας (άναγινώσκει τας άποφάσεις του οικονομικού).

Κριτική. Πώς θα καταταχθόν αι νηπιαγωγοί.

Πρόεδρος. Έάν μόν έχουν πτυχίον με τους δημοδιδασκάλους, έάν δέ όχι με τους υποδιδασκάλους.

Μαντινέας. 'Επειδή δέν ένόησα καλώς τας προτάσεις σάς παρακαλώ να μου διώσητε την έξη; έξηγήσιν. Έάν εις τον βαθμόν Γραμ. Β' θα καταταχθί άμέσως ό κλάδος ή θα χρειασθί τό εύδόκιμον τής ύψηλότητας.

Πρόεδρος. 'Όχι. Άμέσως σήμερον.

Αντιπρόσ. Λάβου. Νομίζω ότι είναι άδικον οι γυμνασιασται να καταταχθώσι με τους δημοδιδασκάλους τους έχοντας πολυτετή ύψηλότητα.

Πρόεδρος. Μά έδύσαμεν άρχην. Οι έχοντες τούλάχιστον 20 έτη ύψηλότητα να καταταχθόν εις τον βαθμόν γραμματέως Α' μετά εδδόκιμον πάντοτε ύψηλότητα.

Αντιπροσώπος Λάβου. Νά προσεβίθι κ. Πρόεδρε οι έχοντες εύδόκιμον ύψηλότητα εκ των γυμνασιαστών και άνω των 15-20 έτη να καταταχθόν άμέσως εις τον βαθμόν Γραμ. Α' δέν γίνεται δεκτή ή τροπολογία.

Κριτική. Δέν ύπάρχει άμφιβολία ότι το οικονομικόν πρόβλημα είναι το κυριώτερον που άπασχολεί την συνέλευσιν και ότι τας άποφάσεις αύτάς θα φρονισθί τό Διοικητικόν Συμβούλιον να πραγματοποιήση. Νομίζω όμως ότι δύναμεθα άμέσως να καταρτισομεν μίαν έπιτροπήν ήτις θα έπικοινωνήση με τους πολιτικούς και κυβερνητικούς παράγοντας και θα κινήση άμέσως τό οικονομικόν ζήτημα επί τής βάσει των ληφθεσών άποφάσεων.

Αι ένέργοιαι δύναται ν' άρχίσουν από σήμερον. (Μάλισσα, χειροκροτήματα).

Πολλοί έξ ήμών έχομεν έπιδρασθί και με συστατικώς επιστολάς προς διαφόρους πληρεξουσίουσ διά την ύποστήριξιν του ζήτηματός μας. Αυτό εχον να προτείνω. (Χειροκροτήματα).

Πρόεδρος. Δέν έχω καμμίαν άντίρρησιν θα καταρτισομεν άμέσως μίαν έπιτροπήν ή όποία θα έπικοινωνήση με τους διαφόρους παράγοντας (Μάλισσα). 'Επαρτοχόμεθα εις την ήμερησίαν διάταξιν. Τίθενται αι προτάσεις εις ψηφοφορίαν δι' όνομαστικώς κλήσεως.

Πεντιόδης. Δέν δύναται να ψηφισί ύπερ τής προτάσεως έφ' όσον στριχίζεται επί τής εκδόσεως.

Δουκικός. Δεχόμεθα την πρότασιν υπό την έξης παρατήρησιν, να καταταχθόν και οι έχοντες 25ετή ύψηλότητα γυμνασιασται εις τον βαθμόν γραμματέως Α'. Αρχεται ή ψηφοφορία.

Πρόεδρος. (Μετά την ψηφοφορίαν). Κύριοι αντιπροσώποι τό άποτέλεσμα τής ψηφοφορίας είναι τό έζης: 'Επί 433 ψηφισάντων έψηφισαν 258 ύπερ τής προτάσεως, 144 κατά τής προτάσεως και 43 λευκαί. 'Επομένως ή πρότασις έγένετο δεκτή. 'Η συνέλευσις εισέρχεται εις την ήμερησίαν διάταξιν περί διοικητικών.

Πανουτοπούλου. 'Ο σύλλογος των όποιων αντιπροσωπεύει έχει την γνώμην ότι πρέπει από τον κλάδον να φύγουν όλα τα ένα στοιχεία, τα στοιχία δηλαδή τής Μέσης; εκπαιδευσεως, να παρίσταται δέ εις τό άνώτατον εκπαιδευτικόν συμβούλιον ό εκάστοτε πρόεδρος τής Διδασκαλικής 'Ομοσπονδίας εις τας διαφόρους εκδικάσεις των υποθέσεων έχων συμβουλευτικήν ψήφον.

'Ο Γυμνασιάρχης να μη είναι μέλος και να παραμεινί ό δικαστής. 'Όσοι άφορά του; διορισμούς των δημοδιδασκάλων να γίνονται από τους έπιθεωρητάς και όχι από τους Νομάρχας, τον δέ όκρον τής ίπηρεσίας των να μη τον δίνουν ούτε εις τό Ειρηνοδικειον ούτε εις τον 'Επιθεωρητή, άλλα εις τον διευθυντήν του σχολείου τής πρωτεύουσας του δήμου. Διά τας μεταβιβάσεις των δημοδιδασκάλων να λσχηθί τό μέτρον όπερ και διά τους έπιθεωρητάς δηλ. μετά 6 έτη και άν ύπάρχει λόγος.

Πρόεδρος. Μου φαίνεται ότι αύτό είναι ζήτημα έκτός τής ήμερησίας διατάξεως, και λαμβάνω άφορμήν να τό είπω διότι και ό Σύστημα Κεφαλληνίας ήθελε να εισηγηθί τοιούτον μέτρον, άλλ' ήτο έκπρόθεσμος, διότι δέν ύπήρχε τό άρκμετον χρονικόν διάστημα,

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ,
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Ἐκδίδεται κατὰ Κυριακὴν

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ,
(TRIBUNE D' INSTITUTEURS)
Organe officiel de la Fédération
d' Enseignement de Grèce
Bureaux: 27a, rue Deligeorgi Athènes

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ δραχ. 40
Διὰ τὸ ἔξωτερικὸν = 65

Ἐπιστολαὶ καὶ ἐμβάσματα πρὸς:

Διδασκαλικὸν Βῆμα,

Δηληγώργη, 27α Ἀθῆνας

Ἀγγελλαί—Καταχωρήσεις 5 δρ. ὁ στίχος.

Ὡστε γὰρ δημοσιευθῆναι εἰς τὸ «Διδ. Βῆμα» καὶ συζητηθῆναι ὑφ' ὀλοκληροῦ τοῦ κλάδου.

Ζήσεις. Ὅσοι ἐξ ἡμῶν ἐδιέβασαν τὸ Διάταγμα τῆς ἀποκεντρώσεως θὰ ἐνθυμῶνται ὅτι δημοσιοῦνται ἀκόμη δύο ἄλλα συμβούλια, ἕνα θὰ ἐπιλαμβάνονται τῶν ὑποθέσεών μας, τὸ συμβούλιον τῆς ἀνωτάτης διοικητικῆς περιφέρειας ὅπερ θὰ ἐνδιαφέρεται δι' ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους—μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ δι' ἡμᾶς—καὶ τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον πλὴν τοῦ τοπικοῦ καὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τῶν ὁλοῦν ἔχομεν. Ἡμεῖς θέλομεν καὶ τὰ δύο αὐτὰ νέα συμβούλια νὰ μὴ ὑπάρχουν εἰς ἡμᾶς τοὐλάχιστον. Νὰ μὴ ὑπαγῶμεθα ἐπὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν τῶν συμβουλίων. Ἀρχεῖα μᾶς εἶναι τὸ ἐποικτικὸν καὶ τὸ ἐκπαιδευτικόν. Ἐν ἡ ὁμοῦ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ καταργηθῆναι τὸ δεύτερον ἐκ τῶν δύο τῶν ἀνωτάτων δηλ. τῆς περιφέρειας τότε ἢ σύνθεσις του νὰ τροποποιηθῆναι ὡς ἐξῆς: Τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον ἐκάστης γενικῆς διοικήσεως; ὡς ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα ἀνώτερον παιδαγωγόν, τὸν ἐπιθεωρητὴν τῆς Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως δύο καθηγητὰς καὶ δύο δημοδιδασκάλους καὶ ἰσα δικαιώματα ψήφων. Οἱ καθηγηταὶ καὶ δημοδιδασκαλοὶ νὰ ἐκλέγονται ὑπὸ πάντων τῶν καθηγητῶν καὶ δημοδιδασκάλων τῆς περιφέρειας μὲ 2ετῆ θητείαν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τοπικὰ συμβούλια θέλομεν καὶ αὐτῶν τὴν σύνθεσιν νὰ τροποποιήσωμεν. Θέλομεν δηλαδὴ καὶ αὐτὰ ν' ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν πρόεδρον τῶν Πρωτοδικῶν ὡς πρόεδρον, τὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτ. σχολείων καὶ τρεῖς δημοδιδασκάλους ἐλεγχομένους ὑφ' ὅλων τῶν δημοδιδασκάλων τῆς περιφέρειας μὲ 2ετῆ θητείαν. Ἐπίσης θέλομεν ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ κωλύματος τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ νὰ ἀναπληροῦται οὗτος διὰ τινος ἐκ τῶν δημοδιδασκάλων τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου.

Παπαιωάνου. Ὁ σύλλογος Μεγαλοπόλεως δέχεται τρία συμβούλια τὸ ἐποικτικόν, τῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφέρειας καὶ τὸ ἐκπαιδευτικόν. Εἰς τὸ ἐποικτικὸν συμβούλιον ὁμοῦ θέλει νὰ εἰσέλθουν καὶ δημοτ. διότι κατ' αὐτὸν τὸν ὅρον θὰ ὀργανωθῶν τὰ ἐποικτικὰ συμβούλια καὶ θὰ ἐξυγιάνουν τὸν κλάδον. Δύναται λοιπὸν εἰς τὰ ἐποικτικὰ συμβούλια νὰ παρασταναὶ δύο δημοτ. καὶ εἰς δικαστῆς. Ὡς πρὸς τὰ παιδαγωγικὰ συνέδρια ἔχομεν νὰ προειλεγώμεν τὰ ἐξῆς. Ταῦτα νὰ συγκαλῶνται ὑπὸ τῶν συλλόγων συγχρότως, καὶ νὰ ἀσολῶνται εἰς θέματα καὶ ἔργα, ἕνα νὰ ἀναλύονται σύμφωνα μὲ τὰ διδάγματα ὅτι μόνον τῆς θεωρίας ἀλλὰ καὶ τῆς πειρας ἐκ τῆς θεωρίας ἐπὶ τῆ βάσει αὐτῆς τῆς ἐπιτημονικῆς ἐργασίας καὶ ἐκ τῶν πορισμάτων καὶ μελετῶν αὐτῶν θὰ προαχθῆναι καὶ θὰ ἀναπτυχθῆναι τὰ λαϊκὰ σχολείων. Ὡς πρὸς τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον συμφωνῶ μὲ τοὺς προλαλήσαντας. Αὐτὰ εἶχον νὰ εἴπω. (Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐκόμενον)

Τὸ «Διδασκαλικὸν Βῆμα» δὲν εἶνε ἰδιοκτησία ἀτόμων οὐδὲ προδικτικὴ ἐπιχειρήσις, ἀλλὰ περιουσία τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ ἄρα ὄργανον τῶν συμφερόντων τοῦ Κλάδου.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΡΙΖΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Ἡ ἑφημερίς «Ἔθνος» τῆς 28 Ἰουλίου, ἀντὶ κυρίου ἄρθρου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἐκπαιδεύσις» ἐδημοσίωσεν ἄρθρον ἐνυπόγραφον τοῦ κ. Βελαντίου. Διὰ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἀποδίδει τὴν αἰτίαν τῆς ἀθλιότητος τοῦ κοινωνικοῦ καὶ δημοσίου βίου ἡμῶν εἰς τὴν πλημμελῆ ἐκπαιδεύσιν. Ἐπικρίνει δὲ τὸ Κράτος τὸ ὅπολον ἐπὶ ἕνα αἰῶνα καταγίνεται εἰς πειραματισμοὺς χωρὶς νὰ λαμβάνη ριζικὰ μέτρα διὰ τὴν κατωτάτην ἰδίως ἐκπαιδεύσιν, ἢ ὅποια χορηγεῖ μὲν γραμματικὰς γνώσεις ὡς ἔχει, ἀλλὰ δὲν διακρίσσει τοὺς τροφίμους τῆς κατὰ τρόπον ποῦ νὰ ἀποβαίνουσιν ἠθικὰ στοιχεῖα στὰν ριζώνται εἰς τὴν Κοινωνίαν. Καταλήγει δὲ ὅτι πρέπει νὰ στραφῆ ἢ προσοχῆ τῆς Κυβερνήσεως ἀμέριστος εἰς τὴν ἐκπαιδεύσιν.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ

Ἰπὸ τοῦ ὀπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀπεστάλη εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς ἔγκρισιν σχέδιον διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποῖου λαμβάνεται πρόνοια 1) περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν λαϊκῶν προικῶν ἰπὸ τοῦ φόρου ποῦ εἶνε κάτω τῶν 5.000 μεταλλ. δραχμῶν. 2) Περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν κληρονομικῶν μεριδῶν ἀνηλικῶν ἀδελφῶν ἀρρένων ἢ ἀγᾶμων θηλέων ἀδελφῶν τῶν κληρονομουμένων, στὰν ἢ κληρονομουμένη μερίς εἶνε κάτω τῶν 15.000 δρ. ὁ δὲ κληρονομούμενος ἀπεβίωσεν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, ἢ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ κληθῆς. 3) Ἐξαιροῦνται τοῦ φόρου τὸ δημόσιον, εἰ δῆμοι καὶ αἱ κοινότητες, τὰ ἑλληνικὰ θρησκευτικὰ κοινωφελῆ φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα νομιμῶς ὑπιστάμενα ἢ καὶ συνιστώμενα. 4) Ἐξαιροῦνται τῶν τελῶν χαρτοσήμου αἱ δωρεαὶ πρὸς τὰ ὡς ἄνω ἰδρύματα καὶ αἱ προικεὶς τῶν σωματείων εἰς τὰς ἀπόρους ἢ ὀρφανὰς τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων.

Η ΑΡΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΝΙΜΟΤΗΤΟΣ

Η ΔΙΟΙΚΗΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἰπὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐνεκρίθη τὸ ὑπὸ τοῦ ὀπουργοῦ τῆς Παιδείας ὑποβληθὲν Ν. Διάταγμα περὶ Διοικήσεως τῆς μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Δι' αὐτοῦ παρέχεται εἰς τὸν ὀπουργόν τῆς Παιδείας ἀπόλυτον ἐβέτο ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἡ εὐχέρεια ὅπως ἐνεργήσῃ οὗτος ἐκπαιδευτικὰς μεταβολὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν θερινῶν διακοπῶν.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ διατάγματος τούτου θὰ προκαλέσῃ ἐξέγερσιν τῶν Ἐκπ. λειτουργῶν.

Ὁ κ. Πάγκαλος ἔχον ταῦτα ὅπ' ὄψει ἐδήλωσεν ὅτι ἢ ἰσχυρὸς τοῦ διατάγματος εἶνε δυνατικὴ καὶ πιθανὴ νὰ μὴ ἐφαρμοσθῆ, διὰ τῆς μὴ δημοσιεύσεως του εἰς τὴν ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως.

ΑΠΟ ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΗΜ. ΥΠ'ΑΛΛΗΛΩΝ

Ἰπὸ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ὑπεβλήθη ὑπόμνημα εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τοῦ ὁποῖου διεκτραγωδεῖται ἢ σημερινὴ θέσις αὐτῶν ἐν σχέσει μὲ τὰς στοιχειώδεις ἀνάγκας καὶ ὀχρεώσεως των καὶ ζητεῖται ἢ λήψις οἰκονομικῶν μέτρων δικαιοσύνης πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεως αὐτῶν. Ἐπίσης ἐζήτησαν ὅπως ἐντὸς τῶν ὀρων τοῦ πολιτεύματος γίνῃ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Ἀποφάσεις

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἐκπαιδ. συμβουλίου καλοῦνται νὰ φοιτήσουν εἰς τὸ τεχνικὸν Διδασκαλεῖον κατὰ τὸ σχολ. ἔτος 1925—1926 οἱ κάτωθι δημοδιδασκαλοὶ, καὶ καθηγηταὶ ἢ διδάσκαλοι τῶν τεχνικῶν μαθημάτων.

Δημοδιδασκαλοὶ: Κωρωναῖος Ἐμ. Μαγγησία Δημόπουλος Ἀγηοῖλ. Μαντινεία, Χίος Ἀναστ. Λακεδαιμῶν, Δέλλας Γεώργ. Χίος, Κωνδρόπουλος Γεώργιος Δράμα, Σενάλης Φώτιος Λέσβος, Δελήμασης Δημ. Φθιώτις, Μαγκουρίτσας Γεώργιος Δεσκατῆ, Φαλκᾶτις Παναγ. Λάρισα, Κούμανης Διονύσιος Ζακύνθος, Κοτσικῆς Ζαχαρ. Μιρόλλον, Χριστοδούλου Θωμᾶς Ἄργα. Σιάπαντος Γεώργ. Ἀνασσίττας, Στυλιανόπουλος Δημ. Μεσσηνία, Κίτσος Γ. Κοζάνη, Σούμπας Βασιλικὴ Λακωνική, Πύρρου Θεοδοσία Ἰωάννινα, Γιγάνη Μαρία Σητεία, Παπαρηλιού Βασιλικὴ Λάρισα, Ψαρροπούλου Καλλιόπη Καρδίτσα, Τριενιάδου Ἐλένη Μεσσηνία Χαϊδόουλη Ἀγγελικὴ Αἰτωλικόν, Μουρουτζίνου Μαρία Μαγγησία, Κουτσουράκη Βασίλ. Μαντινεία.

Καθηγηταὶ ἢ Διδάσκαλοι Τεχν. Μαθημάτων: Ἀγγέλου Ἐλένη Σέρροι, Δρακονταειδῆ Μαριάνθη Πάτρα, Γαβαλάς Εὐδοτήριος Μυτιλήνη, Καραποστόλου Κων)τίνος Θεσσαλονίκη, Πένα Ἐλένη Πύργος, Πόλκα Εὐφροσύνη Φιλιάτις, Σιδερί Ἰφγενεία Κοζάνη Στυλιανόπουλος Φ. Μεσσηνία, Ταουσάνη Σταυρούλα Φλώρινα.

Δι' ὁμοῦ τῶν αὐτοῦ συμβουλίου καλοῦνται νὰ φοιτήσουν εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν κατὰ τὸ σχολ. ἔτος 1924—1925 οἱ κάτωθι:

1) Παπαϊωάννου Ἰωάν. Καθ. Ἰστιάδας 2) Παπαθεοδώρου Ἀνδ. Καθ. Δημητρίου 3) Σουλῆς Χρ. Καθ. Ἰωαννίνων 4) Λυμπερῆς Ἰωαν. Καθ. Μεγαλᾶ 5) Βίκας Βασίλ. Καθ. Τρικκαλῶν, 6) Ἀλεξίου Δημ. Καθ. Θεσσαλονίκης 7) Παπαγεωργίου Ἰωάν. Καθ. Εἰθνήθης, 8) Ἀσημακόπουλος Δημ. Καθ. Ἄνδραβόδος 9) Λινάδρος Νικολ. Καθ. Λουτρακίου 10) Πασσῆς Θεοδ. Καθ. Τριπόλεως 11) Χατζηγιάννης Ἐμ. Καθ. Σητείας 12) Τσιπερλένιος Στυλ. Καθ. Μεσολογγίου 13) Κομνηνοῦ Ὀλγα καθ. Ἀθηνῶν 14) Μουλαράς Γεώργ. Καθ. Ἰωαννίνων.

Μεταθέσεις

Ν. Παπαδόπουλος εἰς Πέριαννον, Ν. Πολίτης εἰς Ζούλιανον, Γεωργία Μπέτα εἰς Γκορτζάν, Βασιλεία Παπαδοπούλου εἰς Βρονταμᾶς, Ἀθανασία Ἀποστολίδου εἰς Ζαγαρινὴ Ἀνδρου, Παλλῶ Κουζίνη εἰς Ἀπολίαν Ἀνδρου, Ζηνοβία Παυλίδου εἰς Ἀρόβατον Ἀνδρου, Ἀθηνᾶ Καλλιβροσῆ εἰς τὸ θηλέων Ἀνδρου, Μαρία Ραπακί εἰς Ἀρρην Ἀνδρου, Χριστοδούλου Μαχαριτίης εἰς τὸ ἀρρένων Ἀνδρου Εὐαγ. Βαγιάνου εἰς Φανερωμένην Σέρρον, Βασιλικὴ Κεραμιδοπούλου εἰς Τσαχταλασάν, Γεώργ. Τοαντήλας Σούλι καὶ Ἀσπασία Γιουρούκου ἐναλλάξ, Κ. Χαχατζησπύρου εἰς Σιεράνι, Χαρ. Μπουρδέκας εἰς Παναρέτι, Γρηγ. Παπααναγιώτου εἰς Κλημέντι, Γεώργ. Κουτροβέλης εἰς Μωσιά, Ἄλξ. Παναγιωτόπουλος εἰς Ἀγιοῦρι. Αἱκ. Κυριώτου εἰς τὸ 29ον θηλέων Ἀθηνῶν, Ἀγγελ. Μαυρίδου εἰς Ἄνω Ποδαράδες, Αἱκ. Μούσιου εἰς Καλύβια, Ἄννα Δημητριάδου εἰς τὸ 6ον θηλέων Ἀθηνῶν, Παν. Παπακωνσταντινοπούλου εἰς τὸ 15ον θηλ. Ἀθηνῶν, Εὐτυχία Χατζοπούλου εἰς τὸ 1ον θηλέων Ἀθηνῶν, Μαρία Ζανιδάκη εἰς τὸ 1ον θηλέων Ἀθηνῶν, Ἐλένη Κοράλλη εἰς τὸ 2ον θηλέων Ποδαράδων, Ἄννα Κουφιδάκη εἰς τὸ 1ον θηλέων Ποδαράδων, Δημ. Παπαθανῶν εἰς τὸ 18ον ἀρρένων Ἀθηνῶν, Νικ. Ἰωαννίδης εἰς τὸ 7ον Ἀθηνῶν, Ἠλ. Παπαμελετόπουλος εἰς τὸ 31ον ἀρρ. Ἀθη-

ὀχορρεωτικὴ ἢ ὀργάνωσις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

Ὁ κ. Πάγκαλος ἐφάνη λίαν εὐνοϊκὸς εἰς τὰς ἀπόψεις ταύτας καὶ ἐδήλωσεν ὅτι θὰ λάβῃ κάθε μέτρον, τὸ ὅπολον θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνακούφισιν αὐτῶν.

τών, 'Ηλίας Βροτόφιλος εις τὸ 4ον 'Αθη-
νών, Γεωρ. 'Ιωαννίδης εις τὸ 11ον ἀρ-
'Αθηνών, Παν. Λαούτης εις Στερεο Διοσι-
μίαν, Βασίλ. 'Αναστασίου εις Σιόχους, 'Αν-
τωνία Παπαγεωργίου εις Σκούρα, Γ. Μπου-
δούβαλης εις Βόγια, Σοφία Βλάχου εις Θή-
βας, Κυριακή Σκλιτῆ εις Καρδίτσαν, 'Αθηνῶ
Παπαϊωάννου εις Παλιοπαναγιάν, Ούρανία
Λαφίου εις Αεθροσοαλείον, Μαρία Βασί-
κού εις Καπαμίον, Παν. Αρακόπουλος εις
Λεωθεσοαλείον, Μαρία Ζώμα εις Χλεμ-
ποπόριον καὶ 'Ελένη Καφεῖ εις Θήβας. 'Ιω.
'Ανδριόπουλος εις Σουδενίκα, Μαρία Σπα-
νοπούλου εις Μπεδρόνιον. Μιχαὴλ Χουλα-
ράς εις Μειζαίαν, Χριστῶς Φούλιας εις
Λαλιέστα, 'Αναστασία Σκαλιῶτῆ εις 'Αλιο-
σόν, Βασιλικὴ Καταρίδου εις Μονοθέ-
ριον. Θ. Νικολαΐδου εις Βραζιέικα, Βασι-
λικὴ Κουρουσοπούλου εις Πάτρας, Μαρία
Παντελῆ εις Πιπίτσαν, Γεωργ. Ξηντῆρα
εις Μάντισ, 'Αναστ. Παναγόπουλος εις Καλο-
σίον, Β. Παπαρόπουλος εις Ζωγὰ Λάλουσι,
'Ιωάννης Γιαννόπουλος εις Τσαπλανίτικα,
'Αναστ. Ζυργιάννη εις 'Αγίαν Μαρίναν, Μαρ.
'Ανδροκοπούλου εις Καμήνην, Εὐαγγ. 'Αρα-
βανῆ εις Κολέντιον, Μιλιτιάδης Μαρκαν-
τινῆς εις Πέτα, Δημ. 'Αντωνίου εις Μι-
χολί, Χαριτίνη Οικονομοῦ εις Φλώκας, Κα-
τίνα Μανούσου εις Κριλίον, Νικ. 'Αθανασί-
ου εις 'Αγιοβλασίτικα, Ζωὴ Κασιρο-
πούλου εις 'Εγλυκάδα, 'Αναστ. 'Αθανασίου
εις Ζαρονιάτικα, Γεωργ. Πυρρίσης εις Κρα-
νίαν, Εὐάγ. 'Ιωαννίδης εις Τσομεκλί Δημ.
Κυδλάντα, εις Τσουλά, Μαρία Ψαρροῦ εις
Τσοῦσαν, Βασιλικὴ 'Αγυλαδέλλη εις Μαρ-
μάριαν, Μαρία 'Αδάμου εις Χασάν Τατά,
'Ιωάννης Παπαλέξης εις Χατζηχαλῖ, Λεω-
νίδια Καπάλης εις Ριζόμυλον, Νικόλ. Λαμ-
πρινίδης εις Μίγα Κεσρὴ Παναγία
Μετρούση εις Σπηλιάν, Εὐθύμιος Καραγιαν-
νοπούλος εις Τσαγλῆ, Μιχαὴλ Λεβέντης εις
Λήσοκλην, 'Αναστασίος Παπασακάτος εις
Σελίτσαν, Ούρανία Στραβοσιμάδου εις
Βον Λαρίσης, Στέλλα Παπασταματίου εις
4ον Λαρίσης, Σανθίππη Βλασσαρίδου εις
2ον Λαρίσης, Μαρία Λεβέντη εις 8ον Λα-
ρίσης, 'Ελένη Τουφετῆ εις Χατζόμπαση
'Αμπελακίων, 'Αναστασίος Σπυρόπουλος εις
Βασίλ Φαροάτων, Νικ. Κούβελος εις Γεωρ-
κόβη 'Ιστιαιας, Κ. Παπαδημητρίου εις
'Αγιον Στεφάνον Χαλκίδος, 'Ιωάννη Πα-
πνικολάου εις 'Αγιον Στεφάνον Χαλκίδος,
Αικατερίνη Τοποπούλου εις Μακερμάλην,
Βασιλικὴ Κυριακίδου εις Βασιλικόν, 'Ιφιγέν-
εια Παγουριτζῆ εις Κί ω-Πάθειαν, 'Αγλαΐα
Σμουραίου εις Σίτσαν, 'Αγγελικὴ Βαρούχα
εις Αραζιον, Φωτοδία Τουλκίδου εις Κα-
μαρίσαν, Δημ. Παύλου εις 'Οροβιούς, Στά-
σα Μάρκου εις τὸ 1ον Χαλκίδος, 'Αθηνά-
κλη: Γρηγοριδῆς εις Βασιλικόν, Παν. Πα-
πιδόμανοῦ εις Αἰθρινόν, Νικ. Ρούσης εις
Λιχάδες, Γεωργ. Λίτσας εις 'Αγιον Αἰθη-
ρίων, 'Αγλαΐα Νυκοπέτρου εις 'Αγίαν Σο-
φίαν, Εὐθύμιος 'Απέργης εις Διβαρῶτα,
Γεωργ. Παπασπυρίτος εις Φερεντάτα, Θεο-
γνοσία Κορνήλλου εις Μηνιούς Λιβαθός,
Γρηγ. 'Ανδρεάτος εις Τζονάτα, Χαρ. Γεωρ-
γόπουλος, εις Θημάδας, 'Ιάκωβος Κολῆς εις
Βλαχάτα, Κωνσταντῶς Τζονμάκης εις Φιέρην,
Δημ. Βασιλακίτης εις Νευρόπολιν, 'Αριστ.
Σκούρης εις Τουλί Σμυρῆς, Α. Κατασοφο-
ρος εις Χάνια Κουτσουμῶς, Κωνσταντῶς Μα-
νωλάκης εις Μαυρόβουνον, 'Απόστολος
Μηταίος εις Δροῦλον Οἰτύλου, Φατεινὴ
Καρομάλη εις Γερολιμένα, Δημήτρα Καβου-
ράκη εις Κίτταν.

***Απολύσεις**
'Ελένη Κορνάρου 'Ιεραπόλεως, Τερψιχόρη
'Αδαμῆκη θηλέων Σητείας, 'Ιωάν. Ζαφειρο-
ύ Καταϊονίου, 'Αννα Καμινολέτρου Πι-
σκοπῆς 'Ιεραπόλεως, Αικατερίνη 'Ιεραμίου
Ζάνκου, Αικατερίνη Δασκαλίχη Σαλῶβων, Μι-
χαὴλ Η ἰλαμῶρης Στενῆς Τήνου, Ζωὴ Στεφα-
νίδου Πετροπόρου, Εὐαγ. Μάργαρης Λεσταί-
ου, Χρ. Φαδῆς ἀργῶνον Κιλκίς, Νικ.
Μηρούκος Τσαπλανίτικωσ.

Συνάδελφοι, διαδόσατε τὸ ἐπίσημον
ὄργανον τῆς 'Ὀμοσπονθίας μας εις τὰς
καθεστὸς ὀργανώσεις τῆς περιφερείας
σας, εις τὰς κοινότητας συνεταιρισμοῦς
καὶ ὄργανα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πρόεδρος δημοῦν Λόβον. δι' ἐνόθεον δημο-
δασκάλου Θ. Θεοφάνη ἐλάδοσαν τὰς κἀτωθὶ
πληροφορίας. Τὸ 8^{ον} ἀριθ. 8888 ἔνταγμα ἐστάλη
Ταμίαν διὰ τοῦ 8^{ου} ἀριθ. 9391—5-7-15 ἀγγρά-
φου Λογιστηρίου. Ζητήσατε ἐξήφλησιν ἢ Γραμ-
μάτιον. 'Εν ἀνήσει ταμίου διαβάλατε αἰτησιν
ἀπ' ἀθέσιας. Γενικήν ἀπεθῶνον ἀπρωσίου Λογι-
στικῶ διαθῶνον III τμήμα 8ον.

Εὐθύμιον Παπαδημητρίου δημοῦν Μπακῆ
Λαρίσης. 'Ανάγκη ἀποσταλέναι βιβλίον Τα-
μίου ἢ 'Επιθεωρητοῦ, ἐξ ἧς νὰ ἀμφαίνηται ἀπὸ
πότε ἀπαθῶσαι μισθοδοτούμενος, καὶ ὄχι ἀντί-
γραφον ἀπολύσεως ὅπως γράφαται.

Πρόεδρος οὐλλῶν-Σίραος.— Διὰ τὸ ζήτημα
τῶν τριῶν διδασκαλῶσων πῶς διηρητοῦν ἐπὶ
'Ἐθικῶν Ὀργανοστροφῶν οὐκ πληροροροῦμεν
ὅτι μισθολογικῶς δὲν ἔχουν νὰ χῶσιν τίποτε.
'Ἡ ἐκπαιδευτικὴ ὁμοσ ἔδειε τῆς συνάδελφου
Φασοσ δὲν δὲ χορηγῆθῆ διότι τὸ ὄργανον
δὲν δόναται νὰ χορηγήσῃ ἐκπαιδευτικὴν ἀδειαν
εις διδασκαλῶσ οὐνεκ ὄργανικῶς ἀνήκουν εις
τὴν ἐκμοδιότητα ἄλλου ὄργανοσ.

Εὐαγγέλιον 'Αξιωτίδου, Κυριακοῦλαν Σούτιμα-
ροπούλου, ἀφῆρη Πετρίδου, Λαμπρινῆ 'Αλβα-
νοπούλου Κομοτινῆ. 'Επὶ ὀνομαστικῶς Σας ἐνε-
ργήσαμα σγατικῶς. Πάντως ἔχεται ὅσ' ἔξιν σὰς
ὅτι ὄσαι ἔχουν ἐαυτὴ διηρησῶσαι εἰς σγολατα θρη-
σκῆς τὴν ἰνν ἀδωροστού τοῦ 1924 ἀνεγνωροσθη-
σαν ὡς δημοῦν Β' τάξεως.

Σοφία Σωμαντιῶν νηπιολογῶν Θεσσαλονίκης.
'Ἐγχετε δικαιο. 'Ενεργήσασμα σγατικῶς ἡγουστέ.
'Ιωάν. Γεωργιανῶν δημοῦν 'Αγγελίου Μεσο-
βίου. 'Ἐρ' ὄσον δὲν κρίνωσθαι σταμοσ μετὰ τὴν
κατάσταξιν δόνασθαι νὰ προαγῶσθαι εἰς ἀνώτερον
βαθμῶν καὶ ἀντὸς τῶν ἀπαιτουμένων χρονικῶν
ὄρων.

Μιχαὴλ Παπαευθυμίου δημοῦνλοισ Τροσποίου
Καρδίσης. Κακῶς ἀνήρησεν ὁ κ. 'Επιθεωρητής.
Νὰ ἐποδῶλατε ἀμῶσως αἰτησιν πρὸς τὸ 'Εκπαι-
δευτικόν ἐν ἧ νὰ ἀναφῆσθαι τὸ ζήτημα.

Ποιταζῶν 'Ἐμμ. δημοῦν 'Ανώγειο-Μυλο-
ποσίμου Κρήτης. 'Ἐρ' ὄσον δὲ κληθῆσαι δι' ἐκ-
κληρώσων θητείας κληροστέθ ὅσ' ἀπολυθῆσαι τῆς
θέσεως σας, καὶ ἐπορῶσως δὲν δικαιωσθε ἀπο-
δοχῶν ὄστω ἐνὲς μηνῶς.

'Ἐμμ. Κορωνίων δημοῦν Σκιάδου. 'Ἐντὸς ἀδ-
ωροστού δὲ οὐκ εἰδοποσῆσασμα πότε πρῆσαι νὰ
ἴλθῆσαι.

Δ. Σαράτσην κληροσποιοῦν Βῆλου. 'Ἡ διόρθω-
σις τῆς διευθῶνσεως σας ἔχει γίνῃ ἀπὸ τῶν διευ-
κρωσῶσων τῆς 'Εφημερίδος μας ἀμῶσως μετὰ
τὴν πρῶτην εἰδοποσῆσῶν Σας. Δὲν ἐκάρμα ἐν-
τωπῶν διαθῶνον διότι πιστωσῶμα νὰ κατέλατε
πάλιν εις 'Αθήνας.

'Ιωάννην Εὐαγγελίδην δημοῦν Βραδίτου Ζαγο-
ρίου. Τοπικῶς πρῆσαι νὰ ἀσθε ἰδῶ τὴν ἰνν Ζα-
γορίου. Πάντως πρὸ τῆς ἰνν Σακτεμῆρου δὲ
ὄσ' εἰδοποσῆσασμα διὰ τοῦ 'Βήματος'.

Σέβηρον Μανωρογιάννην δημοῦν Κέρκυρας. Διὰ
τὸ ζήτημα τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἔσων διὰ τὴν
σύνταξιν ἔχει γίνῃ σγατικὴ ἀνῆρησῶσαι με πολλὰς
ἐλλῆθες ἀπιτυχίας. Τὸ ζήτημα τοῦτο θεωρεῖ ἢ
διοίκησις κεραλαϊκάσ. Εὐτυχῶς αὐ ἀνιλήψῃς

τῆς συμπῆσῶσαι με τῆς ἀνιλήψῃς τῆς ἀρροδῶς
ὀμοσπονθικῆς ὀργανώσεως τοῦ ὄργανοσ.
'Ισηρόριον 'Ιεραπόλεως δημοῦν 'Αργεσ Λακεδαι-
μόνος. 'Ἐνεργήσασμα σγατικῶς. Πάντως βραδύων
καθῶν γραφῶσαι ἔχῃσῃσ ὄργανοστικῶ Συμβου-
λοῦ. 'Γνωσῶσῶσαι ζήτημα.

= ΕΚΔΟΣΕΙΣ =

ΒΙΒΛΙΑ

'ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΥΣΙΑ. 'Θαλασ-
σινὰ διηγήματα. Γιάννη Περγιαλίτη ('Ιωάννου
Γιαννοῦκου δημοῦν) 'Ἐκδ. Οἰκος Α. Ράλλη
καὶ Σια Τιμῆ 8ρ. 15.

'Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ.
'Αντικειμενικὴ μέτρησις ἀποτελεσμάτων δι-
δασκαλίας. Θ. Α. Παρσασκεοπούλου 'Ἐκδ.
Οἰκος Α. Ράλλη Τιμῆ 8ραχ. 60 δεμένον 75

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

'ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΔΗΣ. Μηνιαῖο ἐκδιδόμενον
ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν Συροκασιωτῶν ἐν
'Ιωαννίνοις Συνδρομῆ ἐτησίῳ 8ραχ. 40

Τὸ νὰ ζητεῖ λόγῳ ἀπὸ τὰς Διοικητι-
κῶς ὄρχῶς τῆς ὄργανωσῶσῆς μας σῶμ-
φωνα με τὰς καταστατικὰς διατάξεις
καὶ τὸ νὰ συμμορφῶσασμα με τὰς ἀπό-
φῶσεις τῶν Τοπικῶν καὶ Γενικῶν Συνε-
λεύσεων εἶνε δῶσ καθήκονα ποῦ τὸ ἐνα
ἀποτελεῖ συμπλήρωμα τοῦ ἄλλου.

Τὸ «Διδασκαλικὸν Βῆμα» δέλλεται
μόνον εις τοὺς συνδρομητάς.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

ΤΑΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑΣ ΣΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΑΝΤΟΣ ΒΙΔΟΥΣ

ΣΤΟΥ Κ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ
ΨΑΡΡΩΝ 41—ΑΘΗΝΑΣ

'Αναλαμβάνομεν τὴν ἐκτύπωσιν καὶ
ἀποστολὴν βιβλίων, καταστατικῶν κλπ'
δπουθήκοτε τῆς 'Ελλάδος.

Στείλατέ μας τὸ πρωτότυπον διὰ τὸ
σῶς ὄρῆσασμα τιμῆ.

Παρέχομεν ἐκπτώσεις εις τὸν Διδα-
σκαλικὸν Κλάδον.

Γράψατε :
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Κ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ

Παρακαλῶ ὄπως με ἐγγράψετε συνδρομητὴν εις
τὸ «Διδασκαλικὸν Βῆμα» δι' ἐν ἔτος. 'Εμβῶζω δὲ διὰ
8ραχ. 40.

'Ἡ διεύθυνσίς μου εἶνε ἢ ἐξῆς :

*Όνομα.....

Διεύθυνσις.....

Περιφερεία.....

Ο ΔΗΛΩΝ

ΣΗΜ. Τὸ ἀνωτέρω δελτίον συμπληρωθὲν ἀποστέλλεται πρὸς : «Δ. Βῆμα» δε-
υτέρω 27^α 'Αθῆνας.